Do Võ Phi Hùng Cung Cấp (1967-74) - Trang Huỳnh Chiếu Đăng Cho Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1851 SIX PAGES NGÀY THỨ SÁU 10 OCTOBRE 1924 — NGÀY 12 THÁNG CHÍN, NĂM GIÁP-TÍ SÁU TRƯƠNG SÁM THỨ 16

DIRECTEUR : PROPRIETAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

Téléphone : 208
(Adresse télégraphique)
LỤC-TỈNH — SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	12 $ 00	15 $ 00
Sáu tháng	6 $ 50	8 $ 00
Ba tháng	3 $ 50	4 $ 00

BÁN LẺ MỖI SỐ... 0 $ 05

Mua báo thì kỳ từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng sẽ phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

閩新省六上報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER
A Saïgon : aux Bureaux du journal rue Catinat, 122-125-127 (1er étage)
A Hanoï : aux Bureaux de Trung-Bắc Tân Văn.
A Paris : chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet.
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.
Tous chèques et mandats-poste sont mis bâo thì đề nuay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA. Thơ ký Lục Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút

CÁI HAY ĐỜ

Ở CHỐN ĐÔ-HỘI

Phàm người hay kết bè hiệp bạn, ăn uống chơi-bời, quen chừng nay bảy ra cuộc rượu nầy, mai bày ra cuộc trà khác, thì thường trong mấy người sớm đi tối về, hầu-hạ với cha mẹ vợ con nhà mà ấy làm buồn-bực tê-tăng tiệc-tậu mà chê cười. Còn những người nầy vì đã quen cái thú hầu-hạ ấy nó rồi nghĩ, vui với cha mẹ vợ con nhà, thì thấy những kẻ nọ xa xỉ trăng hoa đêm sa lầm lúc, lại cho rằng lấy làm rộn-ràng, cực-nhọc lắm. Trong hai đàng : một đàng thì chê thì tủng buồn-bã, một đàng thì chê phóng dẫn ăn chơi ; tưởng mỗi đàng quen mỗi thú, cũng không biết sao là hư sao là nên mà bàn cho được. Người ta ở đời chẳng lẽ quanh năm cứ hầu-hạ vui thú với vợ con nhà, còn ngoài ra thì không biết nữa cho được. Mà cũng không lý ngày nầy tháng nọ mãi kết bạn hiệp bè để ăn nằng vui chơi, đến nhà nầy đi nhà khác, còn trông gia-đình thì không của biết đến cho đành. Ấy nên ta chỉ nói rằng trong hai lẽ đó chẳng qua là tùy kẻ mê người trí mà thôi. Nay hầu-hạ vui thú với vợ con nhà, mà ngoài ra đừng không nên biết ; hoặc hiệp bè kết bạn, thì tạc vắng lai, mà trong gia-đình cũng không nên không kể tới. Như vậy thì mới tránh khỏi đường hư nẻo hại được.

Cũng như nhiều người ho gọi rằng chốn đô-hội là một chốn để hại người ; nhứt là mấy ông bình-sanh để quen thú điền viện thường hễ nghe đến hai tiếng « đô-hội » thì tựa-hồ như có một lần gươm đao chi xớt qua cổ. Mà thật vậy, nghe cái tiếng đô-hội, trông cái cảnh đô-hội phần nhiều ai là chẳng ghê chẳng sợ ! Vì chốn đô-hội là một nơi có đủ trăm hạng người, ngàn hạng cấu, hãi-luận là người nước nào cũng đến tụ-hiệp lại, ai có kiếm gì hay thứ gì mới đưa nhau đem đến phô-trương để bán cho mấy ; hoặc ai có vật lạ của ngon cũng bày ra để lấy cho được tiền. Ấn mặc thì nay kiểu nầy mai mốt (bọn, thì đẹp nhìn cho đẹp mắt; chơi bời thì sướng thú nọ chiều trò kia, nào rượu nào trà, nào nhà hàng, nhà ngủ. Mỗi chiều thì rần rần rộ-rộ, xe ngựa rộn-ràng. tốp nầy đi xem đá banh, tốp kia đi xem đua ngựa, có tốp thì kéo vô nhà-hàng quán-nước. Tôi lại còn đọc trong xóm Bình-khang, xem hát Cải-lương, hát bóng. Ôi thôi, ra ngoài thì xe-kéo xe-hơi, vào trong nhà thì trang-hoàng nghỉ-liễu, đèn điện sáng trưng, tà bàn lăng bóng. Đến-bà thì phấn nhiều mùng giờ nặng vợ ông vợ thầy, đêm ngày ăn rồi ở không, có việc gì thì sai đứa ở.

Nói bao nhiêu đó cũng đã thấy sự tổn-hại xa-xỉ ở chốn phồn-hoa đô-hội là thế nào rồi; dã diếc tai chóa mắt. Nhưng vậy mà bảy giờ ta nói rằng : Cuốn phồn-hoa đô-hội thật chẳng phải là chỗ để hại đâu, rõ là một nơi để mưa sự lợi-ích cho con người, dẫu-dắc cho con người ta vào đường hay nẻo giỏi cũng không phải là không đáng vậy.

Nầy, ngoài những sự tổn-hại xa xỉ đó, thì đô-hội là một nơi tụ-tập văn-minh tấn-hóa. Kia là bổ báo miễn tài-liệu để khai thông trí-não, chú-luyện tinh-thần cho người ta : Nào là bác-đường, nào là báo-quán, ta chẳng xem ngày nào là không có các hiệp báo để bán khắp nơi ? Lại nơi thì mở cuộc đi đến-thuyết, chỗ thì hội-hiệp mặt nhau-đàm ; những đều dị-kỳ lạ-lẫn-và chẳng ngày nào là không nghe không thấy. Đó là nói về những tài-liệu học-vấn để khai thông trí-não cho con người ta. Còn thời phô-trương đại-đồ, nay mở thêm cửa hàng nầy, mai khoán-trương ra hiệu buôn khác, xưởng nầy hãng nọ biết bao nhiêu ; lấy đấy mà làm đại thì trường để cho người chen chơn giành bước đến. Như thế há rằng chốn phồn-hoa đô-hội là nơi để làm hại con người ta sao ?

Đô-hội thật không phải là chỗ dữ, chính là một chỗ rất quí rất hay đó ! Nhưng bởi vì phần đông người ít ai biết lợi-dụng chốn quan quân đô-hội mà học lấy cái đều hay, cứ lăng-lăn vào những thói xa hoa dâm-đục rồi nghĩa thành ra cái chốn phong-tục thường không giữ được thuần-phát bằng ở các chỗ thôn-quê đó mà thôi.

LÊ-QUANG-VẬN.

TƯƠNG LAI

CỦA TRẺ THIẾU-NIÊN TA

Trong khoản mươi năm nay trở lại, cũng nhờ sự cổ động khuyến khích rất kịch liệt của các nhà ngôn luận về việc học của thiếu-niên, và trên Chánh-phủ cũng sẵn lòng khai hóa, cho nên từ phương du-sĩ nó nức vào trường, ngày nay cũng lắm người công thành danh toại, lại cũng nhờ Chánh-phủ chẳng phụ công đèn sách của các trò, trọng dụng cũng nhiều. Nhờ sự đó mà mấy năm sau đây, những người có con mới đành cho ra đi học. Ấy là sự rất hay của cuộc cổ động của các nhà ngôn luận.

Nhưng mà cái sự ham muốn đó có ai mà biết trước được. Hồi trái ra học lại không cho con ra học, chừng muốn lại cho ra một lúc quá đông, làm Chánh phủ mở trường tiểu-học ra không kịp.

Vã chăng cuộc cải trường không phải mau được, mà cho chi việc nhà mình thì để cho việc Nhà-nước thì khó và lâu lắm.

Hễ muốn xin cất trường thì phải làm phúc bẩm dưng lên, coi số học sanh tại đó là bao nhiêu, tra xét năm bảy bận thì là mấy tháng mới xong. Chừng quan Chủ-tỉnh chiu, thì còn phải lo xuất công-nho hoặc xuất kho địa hạt.

Xong rồi còn phải gởi xin quan Thống-đốc chuẩn phê. Như nhằm quan Thống-đốc muốn mở mang dân trí, phê cho, thì lại phải về hỏa-đồ, gởi quan Giám-tạo phê y, rồi lo đấu giá. Đấu xong chờ quan trên phê, mới khởi công cất.

Như thế lâu biết là chừng nào, ấy là tại lệ luật Nhà-nước vậy.

Cho chi bằng lâu dân ta, sự học mở mang có chừng, thì Nhà-nước coi theo trình-độ ấy mà mở lần học-đường, chớ phải một lúc thì thế nào mà làm kịp.

Bởi vậy cho nên, hiện thời đâu đâu cũng thiếu trường tiểu-học, phải đuổi học trò trở về. Mà những học-sanh ấy trở về, nếu không có chỗ học thì những sau trở nên thế nào ? Có phải trở ra một đám dốt chăng ?

Nhưng mà cũng may, có nhiều ông cũng thương hại lớp nhỏ ấy, mới xuất tiền ra lập trường-tư hầu chứa, dạy lớp dự ra đó, cho nên bây giờ tôi tưởng tỉnh nào cũng có trường-tư không lớn thì nhỏ. Mà trường tư ấy bất quá là dạy đi thì bằng-cấp sơ-học mà thôi. Bởi đâu đâu cũng dạy lối đó là cùng, nên có nhiều trò thi bằng-cấp sơ học rồi đứng đó hết ngã đi, phải cam bề chịu vậy.

Nhưng mà cũng còn may là tại Saigon có vài ông thấy đường tương-lai cảo trẻ đến đó là cùng, thì tội nghiệp lắm. Đây là tôi nói các trò lỗ hổi, hoặc thi đậu mà vào không đặng trường Nhà-nước, hoặc trường Taberd mà học tiếp thêm đặng thi bằng-cấp tốt nghiệp.

Bởi vậy cho nên mấy ông ấy mới xuất tiền ra lập trường-tư dạy từ lớp đó cho tới lớp thứ nhì (là 2e année) mà thôi. Chưa có thể, hoặc thiếu sức, hoặc thiếu thầy nên không thể mở thêm lớp thứ ba và thứ tư (3e et 4e année) đặng cho các trò ấy có chỗ mà đổi mai kinh sử cho đến cùng, đặng thi bằng-cấp chung nhứt.

Hiện thời bậy giờ học sanh học tới lớp thứ nhì thì cùng !

Xin xảo trường Nhà-nước đáng tiền đặng học thêm thì không đặng, chỗ học sanh đã đủ rồi, còn xin xảo trường Taberd thầy-dòng không lãnh, chế lớn khó đặng.

Uổn tre là uổn hồi măng, chớ già rồi thì làm sao.

Như thế thì tương lai của học-sanh xứ ta đương thời có ngụy chăng ?

Cổ cần kẻ cứu thế nào chăng ?

Theo ý tôi tưởng, một vài nhà đại phú gia chung lại lập một trường-tư cho to, rước mấy ông đanam học bên Pháp về, có bằng-cấp lớn, mà không muốn làm quan, hay là chưa gặp vận đó, về dạy thì hay vô cùng. Như không đủ thì mướn thêm giáo-sư Tây dạy thêm, thì lương tiện lắm.

Vậy xin các nhà đại-phú gia suy xét.

HỒ-VĂN-LẮNG.

MÙA MÀNG CHÂU-ĐỐC

Châu-đốc, le 4 Octobre 1924.

THƠ TÍN

Tôi cho ông hay rằng: nhờ trời năm nay hai Châudoc. Nhờ trời ngó lại cho nên lúa thóc càng tôi mà lại có chỗ trúng nữa ; từ Chaudoc xuống Mỹ-đức Vĩnh thành-hưng, Thạnh-mỹ-tây, Bình-long, Bình-thủy thì là trúng lắm ; còn miệc nài trong có Vĩnh tế (mùsam) cũng trúng ; duy có miệc trong từ nhơn-hoà sắp vô thì là bị lục một ít phần bị nước thiệt cho, nên lúa rồi lên mà hư cũng hòn. Sau đây còn miệc trên từ Đa-phước, Vĩnh-quơn Vĩnh-hội-hôn và Phước-hưng cũng đều trúng. Phần nhiều lúa của ông Huyện-Vị năm nay thì gì cũng khá, còn Châu-đốc qua Tân-nhân Vĩnh-hòa, Vĩnh-phong Vĩnh-xuyên. Phá-bộ-đội và Lạng-phú cũng đề chịu và có mấy chỗ đất thấp thì lúa phải chết một ít mà thôi.»

Theo lời tôi cho ông hay đây là thật, bởi tôi thường đi trong mấy làng đây mà sẵn dây-thép hư cho nên hiểu rằng sự lúa thóc mùa màng mà tỏ cho ông rõ.

NGUYỄN-VĂN-BIỂU,
Surveillant des Postes Chaudoc.

Một bức thơ đáng khen !

Chư quí độc-giả mới xem qua cái mục đề Một-bức-thơ-đáng-khen, tưởng chẳng bỏ qua, không ghé mắt được là vì thấm tưởng cho là có người sĩ-tử, hoặc văn-nhơn nào làm thi-phú lộng lẫy nên mới có lời khen vậy.

Ấy là trong tuần rồi tôi có dịp đi ái-lên (triton) may lại gặp người bạn tôi tên là Nguyễn-hữu-Hòa, mười mấy năm vắng mặt, gặp nhau mừng rỡ đàm đạo hồi lâu bạn tôi mới trao cho tôi coi một bức thơ như vầy :

Choquan, le 1er Octobre 1924

Hỏi chư đăng-nghiệp,

Và chăng từ bao giờ đến bây giờ, chúng ta cũng có nhiều dịp giúp ích cho xã-hội ; song cứ khu khu như thường theo các sở, tế ra lấy lần nay chúng ta chẳng có tên tuổi vào đâu cả.

Nay tôi xem báo thấy có hội Lục-quyền-thầy-tại, của các quan lớn tây xem xướng lập ; mà lại quan Thống-Đốc Nam-kỳ làm chánh hội trưởng danh dự. Lại trong ban hội có quan thầy chúng ta làm trong quí hảo Lê-quang-Trinh làm phó hội trưởng đặng quyên tiền cứu giúp những người chẳng may bị lụt tại Bắc-kỳ (Tonkin).

Phần nhiều chư đồng nghiệp ít người xem báo, nên tôi mới tư thơ cho mỗi vị hiểu ý, và tôi muốn cho đẹp mặt nở mày cho ty Điều-dưỡng. Trước vì quan Nguyễn-soái sau các quan lớn bản nghị-sự hội Lục-quyền, nhứt là quan lớn Lê-đại-nhơn của chúng ta, sau nữa vì đồng giống Lạc Hồng.

Vậy xin anh em lớn nhỏ ai có hảo tâm kể-lí người nhiều hay thích biến tên mỗi người bao nhiêu rồi gởi ngay cho tôi, rồi tôi sẽ đăng cho hội Lục-quyền và xin đăng tên mấy vị có đậu tiền trong các báo, cho đặng rõ rằng cái nghĩa của ty Điều-dưỡng chúng ta.

Xin chư đồng nghiệp lớn nhỏ lưu-ý và mau mau thì hành thì tôi rất cảm ơn anh em chẳng phụ lời tôi thỏ thẻ.

Ký tên : LÊ-QUANG-THIỀM.
Infirmier spal de tre cl.
à Choquan.

Bỡi, tánh sốt-sắng, lòng nhơn-từ, với cái nghĩa đồng bào của ông Lê-quang-Thiềm, nên tôi sau y nguyện bức thơ gởi xin ông Lê-hoàng Tiền-sanh ấn hành-giùm trong quí báo L. T. T. V. cũng là một cái gương đáng kiem đáng tặng, và tôi ước ao cho chư đồng nghiệp của ông Lê-quang-Thiềm đồng một ý cùng ông mà giúp cho những người chẳng may bị lụt tại Bắc-kỳ (Tonkin).

ĐÀN-VĂN.

Giặc Thượng-hải

Mặt trận Vạn lý trường thành

Bình Trương-tác-Lâm cả tháng

Tin Thượng-hải ngày 7 Octobre báo rằng bên mặt trận Vạn-lý trường-thành binh Trương-tác-Lâm Phụng-thiên cả tháng, đánh đẹp quân Bắc-trực-lê mà đổ xuống phía Nam chí thành Bắc kinh trực tấn.

Quân Bắc-trực-lệ cản dường không lại phải kéo nhau mà chạy, lại còn bị quân Phụng-thiên truy cản, chận đánh đôn đoạn. Quân Bắc-trực-lệ bị đánh rã hai không thể cự địch nổi ; đêu nấy trọn một đội binh phải bỏ súng qui hàng ; đêu kia hai toán binh, toán thứ ba và toán thứ chín, giành nhau mà chạy chết thôi vô số. Vậy mà binh Phụng-thiên Trương-tác-Lâm cũng chẳng bỏ, cứ việc đuổi riết theo mãi. Có ấy nên có hiệu Soái-quân Bắc-trực-lệ là Ngô-bội-Phu gởi về xin binh cứu viện.

Mặt trận Thượng-hải

Hai bên giải chiến

Bên mặt trận Thượng-hải hai bên đại-chiến với nhau một trận quá dữ, chết hơi lắm khỏi chữa tới giờ, chưa thấy ngưng thấy trận nào đặng hết. Song việc thắng bại nàng tri. Tang trận hồi không ai rõ đặng bên nào hơn bên nào thua, bên nào lợi bên nào bị ; cũng bề, quân bên Bắc, tức là quân Giang-tô, Nam-kinh, Phước-kiến thì giành phần hơn, nói mình đuổi quân Nam, tức là quân Chiết-giang, chạy xa một trận hơn hai ngàn ; còn binh Chiết-giang thì dật bay-bổ, nói mình còn đề sức cản đương quân giặc nhu thường không có thất đâu đến đỗi.

Bắc Hải-quân

Đạo Hải-quân dự chiến giúp quân Bắc-trực-lệ phá quân Nam Phụng-thiên Trương-tác-Lâm sang tới miền Thượng-hải-quang cửa binh Lư-vinh-Tường bị khốn. Tin báo rằng đạo Hải-quân ấy xạ đội quân Mã-ly của Trương-tác-Lâm còn đang đóng ở đầu tường Vạn-lý trường-thành.

Mặt trận Giang-tây

Nam-liên-quân cũng chi Bắc-kinh

Theo như biểu của Nam-liên-quân đóng trung-quân ở Giao-quang gởi tấn rằng đạo binh của Đường-kế-Nghiêu lãnh đi phụ Bắc-kinh, bốn này còn ở rauh Giang-tây đo, để bảy binh bổ trận chiêm đoạt Giang-tây. Trong biểu lại nói chừng Giang-tây đề như trở tay ; hễ chừng Giang-tây rồi ngừ binh vài ngày, chỉ Bắc-kinh tấn phát.

Đạo binh của Đường kế-Nghiêu đây đi lãnh kỳ hiệp binh Phụng-thiên Trương-á-Lâm, nói đi Bắc-kinh một lượt.

Võ Tuyến-điện

Bá-lôn

Quan bầu-trước Skrzynski ngoại-giao bộ Thượng-thơ xứ Bô-lôn, kinh-quá tỉnh Ba-ri, có tổ lòng trông-cậy công việc Hội Chu-quốc để làm ở thành Genève và khâm-phục cả chí của Langas trong lúc lập nghị-viện giám-binh.

Ngày 7 Octobre 1924.

Quốc-trái Á-lơ-măng

Các nhà ngân-hàng Langsa sẽ sang thành Londres thương-nghị cùng các nhà ngân-hàng Anh-lê và Á-lơ-măng về sự Langsa dự vào cuộc quốc-trái Á-lơ-măng.

Rút-xi

Có lập một hội riêng để tra-cứu vấn-đề giao-thông với Rút-xi lại.

Ăng-lê

Thành Londres. — Ông Macdonald điện-thuyết : bắt-bỏ hai đảng thổ-sản và đai-đồ.

Ngày 8 Octobre 1924.

Bồi-thường

Ngày nay bàn Ủy-viên bồi-thường sẽ nghe ông Owen Young và ông Leverve khâm-sai xứ đường xe lửa điện-thuyết.

Gờ rẻc

Tôn Hồi-các mới đề lập : ông Michalon lãnh bộ Binh, ông Roussen lãnh bộ Ngoại-giao.

Vay 800 triệu

Ông Tesenis, Tuế-tướng Banh-gích thương-nghị cùng các nhà ngân hàng lớn về tổ-các sự lợi-ích cho mình trong cuộc vay 800 triệu đồng marks vàng.

Phi-sơ Á-lơ-măng

Nhiều nhà kỹ-nghệ Ê-h-bach đương tính đóng một chiếc tàu bay trái khói kiểu Zeppelin, để thông-dụng Ê-h-bach và Nam Hải-phố. Có lẽ giao cho trường Friedrichshafen đóng một chiếc tàu bay dài 144 thước, rồi cho bai Séville, Canaries, Buenos Ayres để ghé lam.

Bảo

Tại Trapani bão lớn chìm tàu buồm, 8 người chết.

Lụt

Thành Palerme sau khi bão rồi phía thấp thành-phố bị ngập.

CANTHƠ

Ăn cướp nữa
một bọn 15 người có súng

Hôm đêm 20 rạng 21 Septembre, tại làng Thiện-mỹ (Cantho) vào ăn cướp nhà chủ Hương-trưởng Võ-văn-Tạo, chủ cự bị ăn cướp bắn trúng một bị thương cũng nặng.

Bị được tài-sản ăn cướp vào nhà bắn lã sắt, lấy vàng bạc và quần áo tính chừng 2.500 đồng, rồi bỏm miệc làng Bình-ninh, Long-tân và Hanh-thông.

Quan Chủ-quận Trần-ôn, ông huyện Văn-thế-Lộc, là một ông quan rất sốt sắng, tức thì đến nơi, và cất làm đi từ hướng mà tên bắt, còn ngài và lính cũng ôm súng đi đo tin. Có chủ hương-quản Tuồng, bắt an cướp có danh, nên anh đó qua tới làng Ngãi-tư mới ra mắt. Chủ bà đặng bắn đến và xét nhà nó đặng vài món đồ tang đáng nghi.

Nội bọn đem về cho ông quận tra xét rồi tr.ong tử cho quan Bộ-lý liệu định.

Nghe nói chủ hương-quản Thông nầy có nghề bắt an cướp đã đặng hồn lần Chánh-phủ ban khen, vậy chuyến nầy xin quan trên ban cho chủ một cái khuê-bài đeng áy mới đáng sống.

Vậy gửi lòng người khác.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HÃY COI CHỪNG
Thuốc
Giả mạo theo kiểu
cờ BẠC

CIGARETTES
NATIONALES
Hãy hút *thuốc cây cờ Tam Sắc đã ngon và không khô cổ*
Bảng : Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient
(ALLATINI) *Saigon làm Đại-lý*

PHẢI COI CHO KỸ
HIỆU CỜ
TAM SẮC
ĐỎ TRẮNG

HỘI ĐỒNG QUẢN HẠT

nhóm lệ thường-niên

Hồm qua thứ năm 9 octobre 1924, các hội đồng quản-hạt có nhóm tại lối 4 giờ rưỡi chiều để xét-đoán những đơn từ xin khẩn đất và ưng phê như sau nầy :

Ruchgia. — Đơn của Lê-thị-Ngọc xin khẩn thiết-thọ một sở đất 46 mẫu 76 sào 40 thước tọa-lạc tại làng Mong-tho.

Biênhoa. — Đơn của M. Mau xin khẩn tạm một sở đất 40 mẫu 66 sào tọa-lạc tại Phong-lộc.

Biênhoa. — Đơn của sở máy bay xin khẩn một sở đất thứ ba tại Biênhoa

Travinh. — Đơn của 13 người bổn-quốc xin khẩn thiết-thọ một sở đất tọa-lạc tại Phú-thạnh.

Rachgia. — Đơn của Lý-hạnh-Tân xin khẩn các sở đất tọa-lạc tại Thuận-hưng.

Rachgia. — Đơn của Đặng-văn-Nhiều, Ngvăn-Mai, Vương-v-Khanh và Đo-hữu-Lương xin khẩn thiết-thọ những sở đất tại Xa-phiên.

Rachgia. — Đơn của làng Vĩnh-thạnh-Tây, An-hoa, Phi-kinh, Thong-can, Tan-hoa xin khẩn một sở đất thuộc về công-điền.

Mytho. — Đơn của 11 người bổn-quốc xin khẩn tạm một sở đất tọa-lạc tại Mỹphước-Tây.

2 Đơn của 21 người bổn-quốc xin khẩn tạm một sở đất tọa-lạc tại My-thanh-Đông.

Sadec. — Đơn của Lê-đạo-Ngạn xin lĩnh khẩn tại một sở đất thêm ba mẫu nữa.

Rachgia. — Đơn của bà Lê-thọ-Hoang xin khẩn thiết-thọ một sở đất 195 mẫu 78 sào 70 thước tọa-lạc tại Phước-long.

Baclieu. — Đơn của bà Bùi-thị-Kiên xin bán lĩn lần nữa sở đất số 87 và 88 tại An-trạch

Tânninh Bería. — Đơn xin nhà nước mướn hai cái trại một cái ở Cap-St-Jacque một cái ở Tâyninh.

Saigon. — Đơn xin nhà-nước mướn 7 căn nhà tại đường Espagne.

Rachgia. — Đơn của làng Phước-long xin khẩn một sở đất 20 mẫu 1 sào 40 thước vuông.

Baclieu — Đơn của Dương-v-Thoại xin khẩn thiệt-thọ 3 sở đất tọa-lạc tại Phongthạnh.

Soctrăng. — Đơn của M. Le Brot xin bán trả lần lần một sở đất 300 mẫu 2 sào tọa-lạc tại làng An-thanh-Nhì, tổng Dinh-phước.

Baclieu. — Đơn của những người bổnquốc xin bán lần lần các sở đất tọa-lạc tại trung-ương An-trạch.

Baclieu. — Đơn của Bùi-v-Bát xin khẩn thiệt-thọ một sở đất 29 mẫu 70 sào tọa-lạc tại Phong-thạnh.

Longxuyên. — Đơn của những người bổn quốc xin bán lần lần 59 khoảnh đất nhỏ tọa-lạc tại làng Tânphú,

Bếntre. — Đơn của Ngô-quang-Dung xin khẩn một sở đất 123 mẫu 79 sào 20 thước vuông tọa-lạc tại Giaothành.

Longxuyên. — Đơn của Trai-văn-Lợi xin thế tạm ba sở đất: Trac-thị-Thanh, Trathị-Hia và Võ-trà—Phụ tọa lạc tại Thoại-sơn.

Giadinh. — Đơn của M. Hesse xin phép bán lần lần một sở đất 27 sào 72 thước vuông tọa lạc tại Phu-nhuận.

Baria. — Đơn của Bùi-thế-Khiêm xin khẩn tạm một sở đất 229 mẫu 30 sào 90 thước vuông tọa lạc tại làng Hong-nhơn.

Xin mở cuộc quốc-trái

Vì có lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 7 Octobre 1924 cho phép sở Thương-khẩu Saigon mở một cuộc quốc-trái vay 2 triệu đồng. 85 Quốc-trái vay ấy định lấy đặng làm một cái phương-pháp để được buổi lợi lớn và tỉnh hưởn lại trong kỳ hạn 15 năm.

Mở lớp dạy chữ tắc

Ngày thứ ba 14 Octobre tới đây, M. Ardasser sẽ mở lớp dạy chữ tắc tại tại phòng thương-mãi Saigon. Vậy ai muốn học đến phòng Thương-mãi mà xin. Mỗi tuần dạy hai đêm là tối thứ ba và tối thứ năm lối 19 giờ.

SOCTRĂNG

Mắc số đoạn-trường

Chẳng rõ vì sở đoạn-trường đã ghi tên nên khó thoát, hoặc bởi có Đạm-tiên mách bảo rằng phải mấy năm lưu lạc lâm khách giang-hồ khi đây ; nên thị Ba chiếm của ông thừa-biện X... tối năm 9 Octobre đổi rằng đi xem hát cải-lương, rồi rủ nhau quán trang vật, vùng vông, cuống gói theo thị Xiêng ngủ tại làng Long-hiệp, là ở buôn phấn bán hương. Cô hai đồng xuống tàu Airyon trực chỉ Mytho. Khi người nhà hay đặng, thì tàu kia đã xa bến...

Thấy vậy chẳng buồn cười cho hạng người phụ nữ như thế. Thôi thì liều cho ở bạo nhiêu sẽ tranh đấy, đồng làm lỗ phi. Theo mà chi, mà bắt lại cũng mà chi. Người như vậy dẫu đáng sửa cũng cũng thêm bợt. Thứ quản vậy nên nhỏ lòng dịch phòng sanh cho rồi.

Thôi duyên nợ cũng có bao nhiêu ngày.

Bóp kèn không nghe

Hôm 6 octobre, có ông giì Lê-v-Vân, 71 tuổi, đi ngoài đường xe hơi bóp kèn mà ông không nghe nhè đi ngang đường thong thả. Xe hơi nghe không kịp dụng ông xỉ đái, chở vô nhà-thương điều trị.

Bỏ-phơ nói tôi thấy ông lụm cụm thì tôi đi chạy nhận vì có bóp kèn mà ông không thèm nghe, nên mới dụng vậy.

RẠCHGIÁ

Ăn cướp hành hung

Tiền bạc mở mình mà còn lấy được 220.000 đồng bạc

Hồm 3 Octobre, lối 4 giờ chiều, có 16 tên ăn cướp, cả sáng, ngồi trong 2 chiếc ghe lồng vào đánh nhà ông Ng.-kim-Long, ở làng An-hòa, tại rạch Nước-Lục, ông nầy giàu có, có tiếng trong Rạchgiá.

Trời rạng sớm, nên khi ăn cướp ghe vừa ghé lại, thì người trong nhà thấy ghe là lớn, thì ăn cướp nhảy lên bờ, rồi, bằng sự ít tiếng súng dọa lối xóm, rồi áp vào nhà rần rần rộ rộ.

Tên xã Ngô-bằng-Nhiều là con tài giả, còn tánh lấy súng hai bông hòm nơi cửa cái, khi 2 tên ăn cướp đi tiến đạo vào nhà, bị tên xã bắn ngã hết một tên, còn một bị anh xã bắt luôn chờ tên kia đi cũng ngã luôn. mà tên sau bị bịnh vì nó nghe tiếng nổ đì tránh rồi.

Anh xã, thảo bị ra và cap lại rồi cho anh ta còn có một cái bị, khi bắn phát chết và vấn bắn nữa, thì ăn cướp lại áp vào mặt tinh đẹp phá.

May cho tài gia, nhờ hườm được giây lát, nên thoát thân được hết.

Ăn cướp vào nhà, xỉ tế sắt áp bức, còn chánh đẳng bổng sáng đứng ngoài sân thì chiến và ngăn tiếp cứu.

Đẹp bề là sẽ rồi, chúng có tom hết thảy là 93 cayes đồng bạc giấy và đồ nữ trang giá đáng lối 22 ngàn đồng, lại còn xách một bao bạc trắng.

May tài gia trốn khỏi, và gặp nay giờ nên ăn cướp không kiếm được chỗ chôn bạc đồng, nên không chuyển động.

Có 15 phát đồng-hồ, mà chúng nó phá tang hoan một nhà đạt phá.

Công cáng mấy chục năm, một giờ hưu hĩ.

Quận Long-mỹ hay, thì trễ, vì ở xa quá, nên sáng lại mới tới nơi, thì ăn-cướp đã bườm hồm qua mất hết.

Bổn làng xóm đi tuần và theo dấu mà tìm chưa ra mối.

Thường khi ăn cướp đánh tới, chỗ vắng người ta. Bây giờ ăn-cướp khôn rồi, nhờ đi đánh nhiều đám, nghề nàng sở sẻ, nên ăn-cướp đánh chiều mà thôi!

Đánh bang đã u nhỏ là bể tối rồi nhà giàu phòng lo bắt, cửa sắt chắc, sống nay sống, tài gia ra chuồng trâu mà ngủ, nên ăn-cướp dầu có phá đặng cũng khó. lại sợ chúng rình đến chết, hoặc bắn đặng cũng nát đầu, vì thế làm đâu thấy rồ.

Cho nên chúng nó đi chiêu, chỗ nhà còn ở hờ chưa đề phòng, cửa còn mở, hoặc thì-giờ còn mắc đi khỏi, thì có ai ở nhà đâu, mà dầu có biết quả cũng đâu-bà, con nít, cho nên đề đánh hơn.

Đề các ngài coi, ăn cướp bây giờ cũng biết đời. Cho nên nhà giàu nào đem bạc gởi Nhà, hay là gởi nhà nơi nhà-thành, mà đề nhà vắng đề làm miếng bay bơm mà ăn ngon lại ngủ thẳng giấc nữa, có khoái không; ở chi trong bốn vắng và phải ngồ chừng trâu cho cực.

Việc buôn bán

TRONG NAM-KỲ

(Tiếp theo)

Đây nói về lập tiệm bán cà-phe

Cách vài năm trước đây người Nam ta trong một lúc gián chúng-nó lên giá một chén cà-phe 4 chiêm, trong một buổi mà chúng-nó lên giá hết thảy mấy tiệm bán cà-phe, chúng ta đến tiệm nào cũng 4 chiêm, thấy mà ghê nghề buôn của chúng-nó chưa, chúng-nó có một lòng với nhau thế nào, lại đâu mà đặng vậy. Là nhờ chúng-nó có lập hội buôn-bán, nhỏ theo nhỏ, lớn theo lớn. bởi chúng-nó như vậy, mỗi việc chi đều đặng thành công cả thảy.

Trong khi đó đồng-bang ta kêu réo nhau, biểu ra lập tiệm cà-phe, lập ra thế nào, mấy chỗ thành-thị chỗ nào cũng có người Nam ta lập, làm như vậy có đặng vững bền lâu không? Lập ra bán như vậy đâu đặng chừng năm bảy tháng chi đó mà thôi, rồi một ngày một tiêu lần lần hết, nay còn lại một ít tiệm mà thôi. Tại sao chúng-nó buôn-bán nhỏ lớn chi đều vững bền, còn chúng ta sao buôn-bán một mớn nhỏ như vậy mà không thành. Là tại như vậy :

Trước hết hỏi chúng ta ra lập tiệm bán cà-phe nhỏ mọn như vậy, (cà-phe, đường, sữa, trà, mấy thứ thuốc vấn vấn.) Mấy mớn đồ bỏ tại đâu? Theo ý ngu của tôi tưởng thêm, dầu mấy trăm, mấy ngàn tiệm cũng phải lỗ vốn mà tiêu lần lần hết, nay cũng còn một ít tiệm nơi mấy chỗ thành-thị. Trước hết phải có ít nữa là năm ba tiệm lớn, bán đồ mớn như mấy tiệm lớn của khách vậy, đặng nuôi mấy tiệm nhỏ của mình, mấy tiệm lớn phải bán ra đồng giá như mấy tiệm khách vậy, đặng mấy tiệm nhỏ mua về bán cũng y giá của mấy tiệm nhỏ của khách, như vậy sao lại buôn-bán không đặng. Việc đó gọi là tranh thương-mãi với nhau, chẳng cần chi gọi tiếng Tây-chay, hàng-hóa của mình đâu mà gọi rằng Tây-chay.

Bởi tiệm lớn của mình không có, mấy tiệm nhỏ phải đến tiệm khách mà bỏ hàng, chúng-nó sẵn ghét mình Tây-chay nó, nó bán cho mình mắc hơn bán cho tụi nó. Thí dụ : Một kí lô đường, nó bán cho tụi nó 3 cắt, nó bán cho người mình 3 cắt rưỡi. Mỗi món mắc lên một mà ít thôi không bao nhiêu, mà nhiều món phải ra nhiều, mình có nói mắc, nó nói nị muốn mua thì mua không thì thôi. Như vậy chúng ta đi mua đâu bây giờ? Người mình đến tiệm khách mua một chục gói thuốc-vấn rồi (cigarettes), bán cho Annam một đồng bạc một chục gói, bán với tụi nó chín cắt rưỡi một chục. Như vậy mấy tiệm nhỏ của khách bán 18 mấy gói một cắt có lời, còn ta bán ra một cắt một gói không có lời, còn lỗ sở phí là khác, có nhiều người Annam ta trong khi đó không biết việc như vậy, nói Annam muốn lời cho nhiều nên bán mắc hơn chệc.

T... NÊN.

(Mai tiếp).

VỊ CÔNG ÍCH

Nhơn vì Hội-đồng quản-hạt đang kỳ nhóm đề bàn tỉnh sự ích-lợi cho quốc-dân, nên Bổn-báo định một riêng thêm một mục trong tờ báo *Lục-tỉnh Tân-văn* nầy để hoan-nghênh những bài lai-cảo của chư quí-vị gởi đến tận về sự chi hữu ích-chung cần phải phổ-thông với Hội-đồng quản-hạt trong mỗi kỳ nhóm đó.

Nhưng mà Bổn-báo xin một điều là những bài lai-cảo ấy phải giải-tỷ cho rành, giữ theo cách lịch-sự và danh hiệu cũng đề cho rõ ràng thì Bổn-báo sẵn lòng đăng ngay lên báo hầu quan trên xét-đoán.

L. T. T. V.

Tàu đi các nước

Tàu chạy về Pháp-quốc

Chiếc L'Amboise sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 18 Octobre 1924 (M.M.

Chiếc Ci.. Mages sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 12 Octobre 1924 (M.M.)

Tàu ở bên Pháp-quốc chạy qua Saigon

Chiếc Fontainebleau ở Pháp-quốc sẽ tới ngày 15 octobre M M

Chiếc Amiral Latouche-Tréville ở Marseille chạy hôm 1er Octobre (C. R.).

Tàu ở Tonkin Trung-quốc và Nhựt-bổn chạy qua Saigon

Chiếc L'Amboise ở bên Nhựt-bổn và Trung quốc sẽ tới ngày 15 Octobre 1924

Tàu chạy đi Nhựt bổn Trung quốc và Tonkin

Chiếc Porthos đi chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn hồi 11 giờ sớm mai nầy (M. V.)

Ngày 10 Octobre 1924.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

sớm mai

Nhà nước	10 1.70
Ngân hàng Đông-pháp	10 90
Ste de G. de la Banque Ind. de Chine	10 90
Ngân hàng Hongkong &Shanghai	10 90
Ngân hàng Chartered	10 90

MỀ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao lấp luôn giá 100 kilos

Vinhlong	6 5 10 à 5 20
Gocông	6 50 à 6 60
Biênhe	6 60 à 6 70
Baclieu	6 80 à 6 90
Nam-van gạo trắng mảnh cỡ	5 85 à 6 75
gạo đỏ mảnh cỡ	5 15 à 5 25
Giá thường bực trung	6 50 à 6 60

Tàu đi Lục-tỉnh

Chiếc *Annam* chạy đi Lục-tỉnh ngày thứ sáu 10 Octobre 1924, 9 giờ tối.

Chiếc *Rach* chạy Phnom penh Angkor, ngày 11 Octobre 1924, 9 giờ tối.

PROVINCE DE TANAN

Avis d'Adjudication

Le... de cet heure de l'a'judication : *Inspection de Tânan. le 30 Octobre 1924 à neuf heures du matin.*

Objet : *Construction d'un Camp de Milice à la Délégation Administrative de Thủ thừa (Tanan).*

Importance approximative		11.942 $ 60
Cautionnements :	Provisoire	200 00
	Définitif	400 00

Le reste sous le dossier peut être consulté : *Inspection de Tanan et au Bureau du Gouvernement local à Saigon.*

Tanan, le 1924.

L'Administrateur,
Signé: ILLISIBLE.

Lời tôi yêu

Suối Perrier có một mình PERRIER CÔNG-TI *có quyền lấy nước bởi mà thôi.* PERRIER CÔNG-TI *là một Công-ti Nặc danh, vốn 3.000 000 quan bản hội ở tại Vergèze (Gard).*

Bởi vậy cho nên nước suối Perrier *bán ra có một hiệu* Perrier *mà thôi. Nếu có lời chi hoặc bởi tiếng đồn, hoặc trong của viết, rằng nước suối* Perrier *cũng còn có hiệu khác, tôi khuc nữa, thì quả là một sự tranh thương gian giảo, trái luật, với* Perrier Công-ti *vậy. Nên lưu ý.*

Các thứ cần dùng của Việt-Nam ta

MARQUE DÉPOSÉE ET GARANTIE
VĨNH-PHƯƠNG
85 — *Rue Chanvre Hanoi*
Registre de Commerce de Hanoi N° 458

MAISON DE VENTE DIRECTE DANS TOUTE L'INDOCHINE
PRIX NET

Lãnh đơn lăng trơn hay có hoa, 1 cây 2 áo dài	12 $ 00 — 11 $ 00 — 10 $ 50	một cây
id. 1 cây 2 quần	8 00 — 7 00 — 6 50	
Lương hay xuyên trơn thiệt đen, 1 cây 2 áo dài	15 00 — 14 00 — 13 00	
Giày bottine chevreau ou Boxcalf jaune	9 50 — 9 00	một đôi
id. noire	9 00 — 8 50	
Giày hạ tout venue	3 80	
Giày hạ bát chevreau jaune lacets	3 20 — 3 00	
id. trắng 2e choix	2 50 — 2 30 — 2 00	
Mandoline có hộp đựng cần rất tốt tiếng hèu	30 00 — 25 00	một cây
id. không cần	18 00 — 16 00	
Đờn kim cần đựn lãnh bằng cây trắc cần tốt	35 00 — 25 00 — 20 00	
id. không cần	15 00 — 12 00	
id. bằng cây trắng	3 00 — 2 50 — 2 00	

Ngài nào mua xin gởi bạc đặt cọc trước 1/3, còn thiếu sẽ gởi Contre remboursement. Ai gởi mua bạc mất sở không phải chịu phí chỉ chi hết.

Bản hiệu có *Catalogue Illustré — Echantillons*, ngài nào muốn lấy *Catalogue* xin gởi theo một cái bạc, bằng có thư (*Timbre poste*) thì bản hiệu sẽ gởi tới liền. Có 126 thứ hàng đã trình tại tòa chứng kiến *Marque déposée et garantie.*

Những Mandats xà thư xin đề rõ là :

VĨNH-PHƯƠNG
85. — *rue Chanvre Hanoi*

THUỐC TIÊU DỀ UỐNG LẠI RẺ
THUỐC HOÀN VICHY-ÉTAT
(COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT)
Sáu, năm hoàn mỗi một ly nước ; từ mười-hai tới mười-lăm hoàn mỗi một chai-lít nước.

XE MÁY HIỆU
DE DION BOUTON
giá mới về các thứ kiểu

Dĩa hát Annam
Dĩa hát Cải-lương
mới lại nhiều, đủ bộ

Muốn hỏi điều chi thì đo nơi hãng :

ÔNG
CHARRIÈRE DUFOURG GARRIGUENC VÀ CÔNG-TI

Hãy hút thuốc gói và thuốc điếu **CÀ-LỐP**

GLOBE

Các sự lạ lùng trên da thân người

Trong một khoản mặt da có chừng năm sáu phân vuông thì có ít nữa là hai ngàn bảy trăm cái lỗ chơn lông, tại có đó mà cho da có hới ra hới vô. Nếu có buội bậm đóng nghẹt thì hới khi xuất nhập sao đặng. Bởi đó nên xà-bong làm chề phải có bọt nhiều đặng để thấm vô chơn lông làm trôi sạch đồ dó quẻ, mà làm cho nước da sạch sẻ trở nên tốt đẹp.

Savon Cadum

Các nhà chuyên nghề chụp hình!!!

HÃY ĐẾN XEM TẠI HÃNG :

PHOTO STUDIO

CÓ BÁN

KIẾN LẤY HÌNH GIẤY

và đủ các đồ dùng theo nghề chụp hình

Giá rẻ hơn các nơi

Lãnh rửa kiến cho mấy người chụp hình chơi (đủ kiểu)

Có phòng riêng để chụp hình

L. CRESPIN

136, 138, đường Catinat. — SAIGON

董古雨法

FAA YUE

65, Rue Catinat SAIGON

Bán đủ các thứ đồ xưa bằng sành, bằng đồng cẩ, ngọc thạch, mã não, thủy tinh Roche, tượng nhỏ bằng ngà

Bán giá thật rẻ

NHÀ HÀNG

ROTONDE

(mới sửa sang lại rất đẹp khiết)

Phòng vì rộng rãi, mát mẻ. Ở tháng giá từ 100 đồng sắp lên.

Nấu ăn rất khéo và sạch sẻ. Ăn tháng từ 50 đồng sắp lên.

Tưởng không cần phải tỏ vẻ thêm cách sắp đặt cẩn nhà hàng nầy làm gì.

Ai là người để có dự tiệc tiễn hành quan Nguyễn-soái Nam-kỳ và quan Thống-sứ, ngày 29 mai 1924 mà không khen ngợi cách sắp đặt khéo léo, và việc nấu nướng kỹ càng của nhà hàng nầy.

Nhà hàng ROTONDE có dọn sẵn một cái phòng riêng rộng lớn cho người Annam nào muốn dùng bữa không muốn ngồi chung lộn với người Langsa. Giá tính cũng y như phòng ngoài không tính thêm chi hết.

Ở Lục-châu ai có cần dùng đãi tiệc tân gia, tân quan, đám cưới v v xin thương nghị với nhà hàng nầy thì chắc chư-tôn sẽ đặng toại lòng.

Nhà hàng nầy có lập tại Kinh thành Paris, một cái nữa hiệu là « TAVERNE des OR TS » Faubourg, 13, Montmartre.

PHÒNG TRỒNG RĂNG

VINCENZI

Quan Tấn-sĩ Lương-y MAIZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số riêng 22 đường Lagrandière

Khởi bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hẹn

SẮP MỞ

Ba

PACHOD FRÈRES & CIE LYON

Giá rẻ lắm

HIỆU : GARRICK VA

Thứ lớn 1 hộp 50 điếu

HIỆU : GARRICK SPÉCIAL

Thứ trung 1 hộp 25 điếu

Size N° 2

Thuốc nầy ngon và thơm tho lắm.

Gởi đi Lục-tỉnh cách lãnh hàng hóa giao ngân (Contre remboursement)

Có bán tại: H. M. MOHAMED CANY,

181, rue Catinat, 181. — SAIGON

(Trước nhà hàng Continental)

XIN GIÚP LẪN VỚI NHAU

cho mau tấn bộ

Có lẽ hàng chư tôn độc giả còn nhớ ngày chúng tôi đề chế khách kiểu cư năm sợ; thật không ý với quên, nên tôi có lời cáo lỗi bằng cẩn lễ thứ nhì cho nhàm tai chơn gấy. — Thừa dịp ấy các báo quốc-âm, nhứt là Thời-Báo kêu cả lẫm lúc thứ tánh đồng bào ta ra tranh thương cùng khách trú, vì lòng đoàn thể, vì máu nhiệt thành cùng nòi giống cho nên kẻ ít tiền lập tiệm nhỏ, người lớn vốn lập tiệm to quyết vẫn hồi quyền lợi cho nước nhà. Bởi có, từ thành thị cho đến chốn thôn quê cũng có đôi tiệm của người Nam-Việt, người có lương-tâm chức ít vài nước đá vàng, sao cũng mừng thầm cho người đồng chủng, mừng lắm chớ ? Nhưng mà rất tiếc thay mừng ấy chưa được mấy ngày thì mất đã thấy quán kia nghiễn, tiệm nọ ngã, rồi sẹp liền khác nào nhà đột cột xiêu lại gặp nhằm lúc mưa to gió lớn. Than ôi ! ! ! Thấy tình cảnh bi-thảm như thế, dầu người lòng sắt dạ đỉnh đi nữa cũng phải xéo phải héo ! ! ! Tại sao ? Xin thưa tại người mình phần đông chưa rành nghề mãi mại như người ngoại bang, lại cũng tại người mình ít hay giúp lẫn với nhau cho nên mới ra nông nỗi. Tuy rải mà cũng may, còn lại ít chục người thương-gia Nam-Việt đó lấy trí đã toàn hay tính giỏi cho nên mới vững bước trong chốn thương trường cho đến ngày nay. Tiện đây tôi xin kể sơ ít tiệm của người mình trong Lục-châu mà mắt tôi đã thấy có mỏi tấn phát, như tiệm của Nam-thành-Vân, Nguyễn-văn-Nhàn, Cô Rọa dite Cô-Sáu, tiệm Tam-Nương dite Aline, Lê-tấn-Thọ, Lê-văn-Lâu, Trần-ngọc-Tỷ, Trương-văn-Hanh, Võ-bình-Trị, Ng.-thành-Tố, Lê-Thành Frères, Trần-minh-Tịnh, Nguyễn-văn-Hành v. v.

Tôi xin mạng lịnh đồng-bang, dầu mua đàn cũng trả tiền, mần tài-năng của người mình có món hàng hóa nào mà mình cần dùng cũng nên đến tiệm Annam mà mua, trước cũng nhau cho vững bước trong chốn thương trường, sau nữa làm gương cho đoàn em nó bắt chước hơn là vất tiền mà bỏ sông Ngô. Vậy mới khỏi chung tiếng người ngoại-bang xưa nay hằng nói : « Annam không đoàn thể lại chẳng b ết thương là » với nhau ».

Ở ai ôi, xin giúp lẫn với nhau cho mau vững bước.

NGUYỄN-HỮU-TINH.

Commis voyageur de la Maison et Cie Saigon.

SOCIÉTÉ

INDUSTRIELLE

DE VINH HOI

Bureau : 133 Boulevard Charner. — Saigon

LÒ GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VĨNH-HỘI SAIGON

Hỡi người Annam,

Nếu Chư tôn muốn cất nhà và xây tường cho chắc chắn và bền mỉ, thì hãy đến tại hãng làm gạch mới chế tạo hay là viết thơ, mà mua gạch thì Chư-tôn sẽ đặng vừa lòng chẳng sai.

Vì sự chế tạo đã kỹ càn, và chắc chắn, nên Chư-tôn đóng diến một lá thì thấy lợi liền thì.

Vì dùng máy thì sự tốn kém cũng bằng thứ gạch thường mà lại chắc hơn, bền bỉ hơn thứ gạch thường bội phần.

Vì thứ gạch nầy xây rồi một lần mà thôi chớ chẳng cần phải tô trét nữa.

Vì gạch nầy làm toàn bằng với Cảng long và cát trắng ở Biênhòa, nên tắc lắm, đã lớn mà là dày hơn.

Nhơn Chư-tôn muốn dùng thử gạch cũ mà thì sẽ biết rõ lời lòng làm cho viên ý Chư-tôn.

Vậy hãy xem mau đến mà thương nghị cùng bổn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu, thì bổn hiệu sẽ hết lòng lập tức.

CHỦ HIỆU.

Tiệm Bùi-quang-Nho

BENTRE

Tiệm tôi có trữ bán mấy thứ rượu chát ra : e rõi kể sau đây :

Rượu chát đỏ «*Saint Georges*» mỗi ve 0$35 mua 10 ve 3$50.

Rượu chát đỏ «*Médoc*» mỗi ve 0$40 mua 10 ve 3$80.

Rượu «*Médoc*» đỏ thượng hạng ve lớn thiệt cũ mỗi ve 1$00.

Rượu chát trắng «*Entre deux Mers*» thiệt cũ ve lớn mỗi ve 1$00.

Rượu chát trắng «*Preignac*» mỗi ve 0$40 mỗi chục 3$80.

Có trữ bán nước đá Saigon, trong Bạt ai có đám tiệc mua rượu muốn mua nước đá xin nói trước tiệm tôi sẽ lo gởi tới nơi cho. Mua rượu về bán lại, tiệm tôi sẽ tính giá khỏe nhẹ hơn. Một ít lâu sẽ có bán rượu chát trắng ngọt như Champagne mỗi ve 0$40 mỗi chục 3$ 80.

RƯỢU BẠT-HẢ GET

PIPPERMINT GET

rượu nầy uống đi mát mẻ vị, mùi thơm ngon.

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tiệm lớn thành Paris về

KHÁNH-KÝ và CÔNG-TY

64, đường lớn xa (*Boulevard Bonnard*), SAIGON.

Dây thép nói số 450 — Dây thép đi tắt Khánh ký, Saigon

Lãnh rửa kiến và in ra giấy, chỉ những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình màu đủ sắc, hình vẽ bằng mực tàu ; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất rẻ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Chụp có bạn đồ đủ dùng chụp hình ; Rửa hình và rửa kiến rất khéo và rất giỏi. — Ở tiệm có sẵn các kiểu khuôn. — Có bán sơn-thủy bằng mực, bằng dầu, đủ các màu; Vẽ sẵng hoặc vẽ theo ý quí khách đặt, khi đồng bang muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Quí khách ở Lục-tỉnh muốn chợ đến nhà chụp xin gởi thơ hay đánh giây thép chỉ chỗ ở cho tránh thợ sẽ đến tại nhà.

BÈN

khi và đồ phụ tùng đèn khí, mãn-sông hiệu « WIZARD » đầu lớn, đứng, treo các kiểu.

Bán sỉ và bán lẻ

TẠI CỬA HÀNG

TRẦN-QUANG-NGHIỆM.

200, d'Espagne, SAIGON.

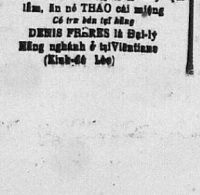

Production 30,000 Kil. par Jour

Bánh BIT-QUI nầy quí lắm, ăn nó THẢO cái miệng

Có trữ bán tại hãng

DENIS FRÈRES là Đại-lý Hãng nghành ở tại Vientiane (Kinh-đô Lào)

Máy cáng vàng

Máy nầy trước tại Saigon bán 220 đồng sau tôi đặt bên tây lại nên tôi bán 180 đồng, lúc nầy bạc đồng cao giá nên tôi tính 160 đồng, mà nếu ai ở xa bớt cho 10 đồng để làm sở hụi chờ chuyến, ai có dùng thì mua lúc nầy kẻo sau bạc xuống giá mua mắt (chắc giá 150 đồng ở xa).

BÙI-QUANG-NHO,

Commerçant. Bentre.

Tiện cho quí vị

Bổn hiệu trước kia lập ở Cholon Đường Quảng-tông-cái (*Route de Canton* số 82, hiệu HIỆP-TÂN, chuyên làm làm Màng, Diêm, Liêng, thuộc về cưới Quan, Hôn, Tang, Tế v. v.. Nay muốn cận-tiện cho quí vị ở Saigon nên bổn-hiệu mở thêm một tiệm nữa tại Chợ mới Saigon hiệu QUẢNG PHỤ HÒA, nhà 176, chính giữa Đồng Pháp lữ quán, và tiệm Quảng-Hợp cũng làm đủ các món như hiệu HIỆP-TÂN Cholon mà tiện đường hơn, bổn-hiệu mua các món hàng Tàu qua mà làm, nên đồ đã tốt mà giá lại rẻ.

Xin quan khách chiếu cố.

QUẢNG-PHỤ-HÒA

Chủ-nhơn

NGÔ VI, kính bẩm

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à son liqueur)

Hiện hãy giờ bên nước Hoà-kỳ có một ông chủ hãng đồ ngoại ở tuổi mới lối 40 mà đã lực mạnh mà khác người ở tuổi, đi đứng nhẹ nhẹ, ăn mới rất ngon, ai nghỉ người trẻ người đồng coi mới rõ lắm, ông chủ nầy.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, hỏi thử cho biết tại sao ông hay mạnh khỏe mà coi còn nhẹ lực. Không phải bởi nhờ ? Ông giả thảy lại rằng : Có chi ! tại tôi mỗi bữa ăn cơm rồi thì tôi uống một ly rượu bia nồng mới ly nhỏ rượu Quinet Dubonnet là thứ bổ thơ rượu thuốc) nhiều lắm.

Người khách nghe nói rồng có lẽ mình mới viếc thường lắm nên hàng, liền về nhà mỗi bữa ăn cơm cũng thử rượu Quinet Dubonnet mà dùng mỗi bữa. Thiệt là nghe nói công-hiệu thần-kỳ, thấy bèn về nhà ở mua rượu ấy dùng và mỗi công hiệu quả.

KHÔNG PHẢI ĐỒ GIẢ

Hãng BOY LANDRY *chưng chắc rằng thứ rượu* Champagne *hiệu* MOET & CHANDON *nhãn xanh mà bên Pháp-Quốc người ta ưa dùng hơn hết là thứ trên đầu nút vẹ có RAO KIỂU để có một cái ngôi sao năm nhánh. Đó là thứ Champagne thiệt cho không phải là đồ giả nên chẳng tiếc xin các ai thường dùng nên lưu ý đến.*

Chư-tôn có mua nơi các tiệm bán đồ tạp-hóa thì hãy nài thứ thiệt hiệu Moët & Chandon trên đầu nút có hao kẻm thì mới khỏi lầm.

Bán sỉ tại hãng BOY LANDRY,

11, place du Théâtre Saigon.

VIEILLE CURE

LA GLORIEUSE IMPÉRIALE DES HONNEURS FRANÇAISE

Có trữ bán tại hãng Denis Frères Hãng nghành ở tại Vientiane (Kinh-đô Lào)

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. CAFFORT*

hiệu **« ALCYON »**

ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon. bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THINH* hạng nhứt *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON.

L. CAFFORT,

N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON.

MUỐN MANG MẮT KIẾN NÊN LƯU Ý !

Mang mắt-kiến chẳng những có ích cho con mắt, mà lại có bề mỹ-quan nữa. Nếu quí-vị muốn dùng mắt-kiến cho vừa ý, duy có một mình tiệm

MY-KHOUAN *tại đường Marins số nhà 227-231. ngan nhà ga xe-lửa.* **CHOLON**

Có phòng riêng coi mắt thử kiến, bán rộng kiến Huê-kỳ, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp, nhiều người đã dùng thử, đều đặng vừa ý, đều có lời khen.

KIỂN TỐT 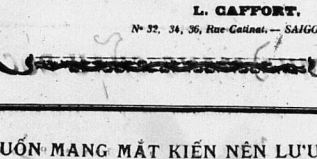 GIÁ RẺ

Tại tiệm MY-KHOUAN : bán các thứ tranh-liển, sơn thủy, hình mỹ-thuật, đều là của các danh-nhơn Âu, Mỹ và Trung-quốc vẽ ra, coi ngoạn-mục lắm ; lãnh làm các thứ bản in chụp-hình (photogravure) thợ làm rất giỏi ; bán các thứ sách truyện chữ tàu và đồ văn phòng tứ-bửu ; lãnh in đủ văn bằng số bộ về việc công và việc buôn bán. Quí vị ở xa muốn dùng món chi xin cứ viết thơ cho tiệm tôi, tôi sẵng lòng gởi đi ngay và tính giá rất rẻ.

VỚI HAI CHỤC QUAN MÌNH TRÚNG ĐƯỢC

500.000 quan

(Năm trăm ngàn quan liền — Langsa)

Mua một cái giấy số **Obligation Panama** 4 lots khi mua thì gởi theo **20 quan** còn thiếu lại thì trả *11 tháng* mỗi tháng **20 quan** chi cũng theo luật.

Chư tôn liệu tận mãi ngày, rủi ra nhằm thì cũng làm giàu.

Hễ đóng lần đầu rồi thì qui ngài được lãnh cái số hiệu của giấy số *(Numéro du Titre)* mà các ngài được làm chủ và các ngài được dự hoài cuộc xổ số, cũng như các ngài có trả tiền đủ vậy và được quyền trúng trọn số. — Mỗi cái giấy số *Bon Panama* thì phải trúng được từ 500.000 tới 1.000 quan hay là sẽ toàn bộ trở trả lại cho qui ngài 400 quan.

Ấy là chỗ gởi bạc chắc chắn và có lợi nhứt

CÓ HƠN 3 TRIỆU QUAN TIỀN XỔ SỐ MỖI NĂM

SỐ TRÚNG :

126	55 trúng.....	500.000 quan	253	Số trúng..	8.000 quan
127	»	250.000 »	1.265	» ..	2.000 »
253	»	100.000 »	12.650	» ..	1.000 »
253	»	10.000 »	1.737.692	số thôi lại.	400 »

Các ngài được dự cuộc xổ số hoài cho đến chừng nào số của các ngài ra thì thôi

Mỗi lần xổ số rồi thì cứ rải cho không giấy biên-lai số xổ.

Bảo-kê trọng hảo nhiệm thì lãnh đủ không trừ chi hết. — Những số nào xổ ra trúng rồi số bán mà giấy số-thiếu còn cất trong tủ thì chủ mua sẽ đến hỏi lấy, vẫng theo luật riêng ngày 12 Mars 1900.

(LUẬT NÀY BẢO LÃNH SỰ CHẮC CHẮN CHO NHỮNG NGƯỜI MUA GIẤY SỐ)

MỘT NĂM XỔ SỐ 4 KỲ

Ngày : 15 Février, 15 Mai, 16 Août và 15 Novembre

Vậy thì muốn dự cuộc xổ số, xin hãy gởi 20 quan tiền cho :

Banque de Crédit Colonial

(R. C. Marseille 6.576) *Rue Papère* MARSEILLE (France

VÌ GIÁ BẠC LÊN

HÃNG :

« AU SPORTIF FRANÇAIS »

135 — Rue d'Espagne

HẠ GIÁ XE MAY XUỐNG NHIỀU

Hay thừa dịp này

Kể từ ngày nay : Chúng tôi bán

XE MÁY HIỆU: **L'ELDÉE**

Thường mâu đen đủ đồ phụ tùng.	55 $ 00	Một cái.
Xe máy cho con nít.....	48 00	

Trả tiền mặc thì tính giá khác

Xin hãy lại mau ! Xin hết thảy lại coi !

Xin chớ vội phiền

Từ 10 năm nay trở lại, cuộc hành trình trong Lục-châu rất nên gian hiểm. Ấy cũng nhờ ăn Chánh-phủ có lòng hộ-hỏ với người Annam, chẳng nệ hao tài tốn của, nào tu kiều bồi lộ, đào kinh xẻ rạch để thông thương. Bởi vậy trên bờ thì xe hơi lăng bành thẳm thoát như tên bay, còn dưới sông tàu khói chạy mau dường như nước đổ, thấu ngày giờ đường dài ra vẫn, tiện bước cho người, hành khách biết bao, thật là ăn nhà nước Langsa biết sao kể xiết.

Tôi đã nói vì cuộc hành trình đương kiểm vì trên lộ thì xe hơi, dưới sô-sụ thì tàu-khói, cho nên hành khách lại qua dập dều. Muốn chắc ý có phòng mà ngủ đỡ lúc đến nơi, thà liền lỗn hai cắt cây sắt điều-kiện muốn phòng gần trước khi đi bước. — Đã biết liệu trước như vậy mà nhiều khi còn hỗng thay, vì hành khách thì đông, còn nhà khách-sạng thì ít, cho nên người mình thấy cuộc lợi, cũng chen lấn nhau ra mà lập phòng ngủ, một tiếng nhỏ nhen cũng có đôi ba mà khách rạng mà cũng không đủ cho khách viễn phương.

Thấy cuộc lợi mà tranh thì phải, đáng phục đáng khen, mà cũng có đôi nhà khách sạng để phiền cho người hành khách chẳng tí ; thường giao phó cho boy toan liệu phòng the, ít hay cũng mất như hồi mới lập.

Có lẽ chỉ hễ vắng chủ nhà thì gã bươu bếp, ấy là lẽ thường hằng có, cho nên vách đóng nhiều nhện giăng, mùng dơ gối rách, của đồ vật dụng trong phòng nào theo, nào chén đóng hờm, mất chẳng muốn dòm, thật là rất tệ.

Vô phòng, rồi không lẽ bước ra sợ e chinh bọng, buộc mình ép trí ở đỡ nằm nhờ, chờ trong bụng bất bình quyết ý kỳ sau chẳ hề trở lại chỗ cũ mà mướn phòng, thà tìm nơi khác cho có chút vệ-sanh, nệm êm gối điệu.

Buồn thay cho một người chủ khách sạng kia ít hay cạn xét, lỗi ấy tại ai ? mà hành khách chẳng mướn phòng mình đi tìm nơi khác, lại vội phiền trách lẫn lẫm tiếng thị phỉ, nhiều lời thêu dệt rất nên phi lý.

Tôi viết bài nầy là vì công ích mà tôi mở lời, vì đồng-bang mà tôi cạn lẻ, chớ chẳng ý-kiến tại ai cả, nước sa lỗi hèn nầy thấu đến tại chỗ nhà nghỉ nầy, hoặc may có giúp ích cho trong phần muôn một.

NGUYỄN-HỮU-TÍNG.

CÓ MỘT THỨ DẦU MỚI ĐỂ BÁN

HIỆU NỔ LÀ :

CON SÒ

Cũng như dầu sâng hiệu *CON SÒ*.

Không có thứ nào bằng.

Dầu hiệu *CON SÒ* là tốt.

Hãy thấp thử coi rồi, không muốn dùng thứ khác.

Nhà-sanh đổi chủ

Kính trình,

Qui bà qui cô Saigon Cholen Giadinh và lục-châu rõ :

Thuở nay qui bà qui cô đâu chưa khi nào bước đến tại cũng đã có nghe nhà Bảo-sanh của thầy Sáu Mảng ở Chợ Đũi, đường Chasseloup Laubat prolongée, đã lập nên mười mấy năm danh tiếng ; qui bà qui cô xa gần khỏi hỏi, điều tìm đến mà làm-bộn, cách tiếp đường hăng đường lòng qui bà qui cô mến chuộng.

Nay vì tuổi tác mỏi mệt, vợ chồng thầy muốn dưỡng an, nên có Nguyễn-thị Giảng đã lập tờ-đoan mãi nhà Bảo-sanh lại cho tôi, kể từ ngày 1er Octobre 1924 nầy tôi bổ làm chủ. Qui bà qui cô nghe qua cũng biết, nếu tôi không phải là tay thông thạo nữ nghề nghiệp nầy thì tôi mô dám lãnh phần trách nhiệm lớn lao trọng hệ cho sanh-mạng. Tôi cũng là tay chuyên nghề làm mụ có bằng-cấp tài-năng, có từng sự tại nhà sanh Thâu[illegible]một nhiều năm, mới xin từ chức. Tôi vào làm chủ nhà sanh thầy Sáu-Mảng đây, tôi nương bề tiếp sanh đỡ sẵng đã đặng qui bà qui cô thích hạp thì chẳng chi đổi dời tất cả, duy có bề ăn lẻ ở có đổi nhiều : Là cách nuôi an và nuôi ở : Giường mùng tinh khiết, đồ dùng vệ phần me và phần con chẳng thiếu món gì ; đồ ăn đồ uống bổ khỏe, sớm tối đều sáng sóc kỹ lưỡng sạch sẽ hẳng-hòi ; cho tới người đề sắt khiến trong phòng, cũng khỏi, nhọc rẻ kêu hai tiếng.

Vậy xin qui bà qui cô, trước sao sau dây, mỗi lòng trường đến, khi gần làm-bộn đến tôi, tôi sẵn lòng mừng tiếp.

Nay kính,

TRẦN-THỊ-SANG.

BÌNH LIỆT KHÍ

Cách trị lãnh mạnh bằng thuốc huờn

GINAT và **SYNOUSINE**

Của thuốc nào cũng có

HÃNG CHÁNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

Ai mua *« Tạp chí Hữu-thanh ??? »*

TẠP-CHÍ HỮU-THANH hiện nay là do M. *Nguyễn-duy-NHO* mới chỉnh đốn lại từ ngày 1er Novembre 1923, mỗi tháng xuất bản hai kỳ.

Trong gội dung quyển Tạp-chí có phần xuất-sắc hơn trước nhiều, vì đã lựa chọn được những ông Khoa-mục có danh tiếng cùng những người đã lịch-luyện giúp việc biên-tập nên lâu nay đã được đồng-bào hoan nghinh lắm.

M. Tiên-Sĩ Ngô-đức-KẾ *làm chủ-bút*

Toà-soạn ở Phố Hàng Gai, số 59, Hanoi

Giá mua đông niên	$ 5 00
Nửa năm.	2 50
Ngoại quốc một năm	6 00

Ngài nào mua TẠP-CHÍ, đăng báo bạch hay là gởi Mandat và thơ từ xin cứ gởi cho M. *Nguyễn-duy-NHO* chủ nhiệm *Hữu-thanh Tạp chí*... — Hanoi.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUCLEIQUE

Du Docteur RIP

Le remède TONIQUE par excellence

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là hạo thiên tuổi điều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, với thầy ngày xuân đi thêm mỏi, hễ uống rượu nầy vô, thì tỉ dụng cho lắm thanh dương, mặt mày tươi nhuận coi nhơn nhơ, lại mạnh hơn xưa.

Cho con nít hột nhau-rọc, đón hễ mắt mũi, có huyệt hạch, có chứng, nhứng hễ hao tốn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, da thịt đỏ nồi, tinh thần trán khởi.

Giá mỗi vo là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190, Cholon.

Et Dépôt Pharmacie France-Chinoise 190, Rue des Marins Cholon.

C. J. BONNET

MAY BÀI CHO ĐẶNG CÁI HIỆU

NGƯỜI CỠI NGỰA MÁY

SỮA ĐẶC CÓ ĐƯỜNG

MONT BLANC

SỮA CỦA NGƯỜI PHÁP LÀM RA

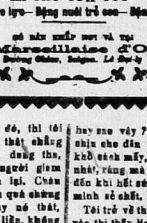

THỨ SỮA TỐT KHÔNG CHỖ NÀO CHÊ

LÀ THỨ SỮA TỐT

Bổng giữ cho con sữa lực— Bổng nuôi trẻ con— Bổng dưỡng người bịnh

Có bán khắp nơi và tại

Société Marseillaise d'Outre-Mer

Đường Chaigneau, Saigon. Lê Sơn ký

CHUYỆN

Nàng Manon Lescaut

(Tác-giả ALBBÉ PRÉVOST)

Tiếp theo.

Tôi hầu với nàng rồng mình đi trong một chiếc thì vô tới, Nàng không đá, và tôi thiệt cũng không đá rồng lòng trời bèn, ấy thiệt hèn nàng, còn đâm cứu nhơn thì, ấy thiệt thì nàng yêu.

Tôi đến đình quan Tổng-trấn. Ngài còn đâm luận với thầy linh-mục. Muốn cho ngài động lòng thương, tôi bạ mình mà lòn-cúi đến đâu, thật là xấu hổ biết bao, vì, nếu vì cớ chi khác, ắt tôi mẫu cớ chết đi chớ chịu sao cho nỗi ; tôi kiếm đủ lẽ mà phân trần, nói như tim lòng nào mà chẳng phải lòng lang độc, hùm ngày, chẳng cũng phải nao, phải động. Tôn giả mang ấy, nghe tôi cầu khẩn rồi, đáp cùng tôi nội có hai câu mà mở lớp đi, lớp lại hơn trăm bận. Hằng nói rằng, tánh mạng của Manon thuộc về quyền hằng, nàn hằng muốn định cách nhứ thì tự ý hằng mà thôi. Hằng đã hứa lỡ với thằng chàng hằng. » Tôi quyết vuốt giận cho đến cùng phương rõ sẻ tình ; tôi hộp bụng mà phân rằng mình những tưởng hằng là người tri-kỷ thì lẻ đâu hằng nỡ hại mình sao ; thà tôi thất chớ chẳng thà để tình-nương mình chúng đoạt.

Bước ra đi, tôi những biết mình chẳng còn trông cậy lẻo già lí-lợm ấy đâu chi đặng cứu, vì lẻo nghe lời thằng chàu quá đi, Nhưng mà tôi cứ đến lòng giành sức ôn hòa cho đến rồi, quyết, nếu họ cứ ở bất công thái quá, tôi quyết gây ra một trường huyết-chiến tại phương Amérique, thiệt gồm ghê độ-nhứt, cho bõn xứ ấy, thuở nay cái cuộc tranh-đoạt hòn-nhơn chưa sanh sự náo bằng nỗ nữa. Tôi trở về nhà vừa đi vừa lo số hãy nhiều đó, khi thời vận nó muốn mạt kiếp cho mau, khiến tôi gặp Synoulet ngoài lộ. Va thấy tôi tôi thì va hiết ý rồi một mé ; Va nói : « Người đi kiếm in đó, phải chẳng ? Ta hiết rằng ta tin sự nọ thì mình lòng ngươi, va ta xét hết rồi, phải chẳm chỉ với người mới đặng. Ngươi hãy đi với ta, đặng thế coi may rubi về ai cho hiết.

Tôi đáp rằng va phân có lý, và rằng chỉ có một khi tôi thát đi rồi thì cái cứu mới giết. Chẳng tôi ra khỏi châu-thành mới chừng trăm bước. Hai bèn đua gươm ra khỏi ; vừa song tôi liền thích va một mũi và thân gươm va cũng liền theo tới ký. Va giận dữ cho đến nỗi chẳng thèm xin tôi dung-mạng và sống sống cũng sử muốn Manon. Lẻ khi tôi đã quyền giết va cho luôn tay chớ, song tánh-khí tôi khoan-hồng tự thuở đã quen nên chẳng dời đi cho đặng. Tôi phải liệu trả cây gươm cho hằng mà rằng : « Đành nữa, và người hãy tưởng cho rằng phen nầy là rốt. » Va đành lòi cầm gươm nhưng hiệp trước, run giận sửa va sửng giữ khôn nổi được. Tôi xin thà thật rằng trong nghề gươm-giáo thật tôi chẳng tài chi đó, vì hoa vì tại Paris có ba tháng mà thôi. Lười gươm tôi nhờ cái tinh tôi thương Manon đến lối. Synoulet đâm trăng xánh tay tôi lòng thấu ngay ; song tôi trả lại cho hằng một gươm liền, mạnh cho đến nỗi hằng ngã bèn chơn tôi mà nằm không cựt-cựa.

Tay đã thắng được Synoulet thì tôi đẹp giọ mặt lòng, tôi liền suy nghĩ đến vụ sát nhơn đó, thì tôi lại sợ. Như tôi lúc ấy, thật chẳng trông gì quan Tổng-trấn dưng thư, và cũng không trông gì người giam cuộc hành-binh tôi buổn lại. Chàm biết ý quan ấy cũng chàu quá chừng tôi kể chẳng rằng khi hay nó thát, ngài sẽ bắt mà xử tội tôi liền, không để tôi sống rằng thêm một giờ nào hết. Sự thì sự vậy, chớ tôi nên lo sự cho phận Manon gấp mấy. Nghĩ đến chừng nào, tôi cũng tôi một thêm chừng nấy, cho đến nỗi tôi chẳng còn biết mình ở tại chốn nào. Tôi hối hận về sự giết Synoulet ; sẻ chết phứt đi, lòng tôi mới là hết cực. Song le nhờ toan phương sống lấy, tôi vẫng định trí lại liền, và mới tìm ra kế được.

Tôi bèn nói : « Lẻ nào mình muốn thát cho rằnh thân ! Nói vậy thì mình sợ cực hơn sợ mất người thương hay sao vậy ? A ! Mình phải hèn chịu cho đến cùng ; dầu sẻ khốn-khổ cách mấy, mình cũng đừng nhứt nhứt, rằng mà cứu lấy Manon, cho đến khi hết sức mà không xong kia, mình sẻ chết. »

Tôi trở về thành. Tới nhà, tôi bước vào thì thấy Manon đang lo sự gần chết. Thấy tôi, nàng mới vững lòng Tôi chẳng dẫn nàng việc giết mới xảy ra đó, được. Nghe tôi nói giết thát Synoulet và lại bị thương, nàng vô-ý ngã vào lòng tôi mà chết giấc. Tôi kêu gọi hơn một khắc nàng mới là định tỉnh.

Phần tôi cũng chẳng khác nào đã chết hết nữa đi rồi vậy ; tôi xét rằng học cửa hai đứa tôi đã kỉ, chẳng còn nghĩ ngờ chi nữa.

Mai thiếp.

Imp. de BIÊN-HÒA

Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Diagr. 3149 cm

Saigon Photo-Collection

Paul

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

92, Rue de Canton — à CHOLON

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG PHI-PHÁT-PHÁT-LẮNG-HƯỜNG

Tiệm chánh tại Quảng-đông tỉnh thành đường Bạt tàu, số 147 và 149.

Tiệm nghành tại Cholon đường Canton, số 88, dây thép nói số 858.

Và thuốc huờn nầy là một thứ thuốc trị bịnh nóng lạnh rất công hiệu lắc vì bởi bịnh nóng lạnh là một bịnh nhược trạch, khi nóng khi lạnh không chừng, lạnh trong xương sống lạnh ra, bắt đau đến cốt nhức mỏi: nhiều khi tưởng là bịnh thường không sớm là tháng thuốc, đỡ cho đến đỗi sau thành bịnh rét phần cứ hoặc 1 ngày hoặc 2 ngày có 1 lần.

Nếu muốn tiêu dùng thuốc thần hiệu nầy mau đỡ bịnh thì hãy mua cho được thuốc nóng lạnh của bổn đường là NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG có hình ông PHẬT-MẬP, về nống trước cách 3 giờ đồng hồ trước khi đem tới cử rét, người lớn uống lần đầu thì 6 huờn, kế sửa giờ uống thêm 6 huờn nữa còn con nít thì lần đầu uống 2 huờn rồi sau giờ sau uống thêm 2 huờn nữa, cứ qua ngày sau mà còn hơi muốn làm cử thì cứ việc uống nó như hồi trước.

Phải cử ăn đồ độc địa hoặc trái sống và các thứ cải sống.

Mỗi ve 20 huờn giá M . . . . . ờ $ 1.0

Cho một thứ đồ trị các chứng bang, mỗi gói có 4 huờn giá $ 0.20

CHỦ ĐIỀN ! NÔNG GIA ! CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì của chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm rã hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;

Làm các món nhỏ rời của mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở các xưởng kỹ nghệ khéo bên Pháp-quốc kiểm điểm công việc làm.

XIN GHÉ MẮT

Ở đường Catinat. — Saigon. Có một tiệm bán đủ đồ gia vị, nào rượu chác, rượu Champagne, rượu uống khai vị, nước suối, bánh hộp, dầu thơm, đồ dùng, theo việc nấu nướng, đồ pha lê, bằng sanh, bằng bạc, dao, nĩa, muống, nước, trái cây tươi bên Pháp quốc đem qua mỗi chuyến tàu.

Epicerie Saigonnaise HONG-VAN & A-PHAT

145-147-149, Rue Catinat. — Saigon

BÁN SỈ. BÁN LẺ

Giá rẻ hơn các nơi

Gởi đi khắp Lục-châu, gởi hàng đem tiền đến nhà thơ lãnh đồ (*Contre Remboursement*).

Xin quí quan, quí ông, quí bà có đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem công cuộc chúng tôi buôn bán.

RƯỢU SAM-BÀNH

MOËT & CHANDON

NHÃN XANH *Là tốt hơn hết*

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

Nài cho đúng thứ nhãn có cái NGÔI SAO 5 nhánh

Phải nài cho đúng rượu Champagne nút ve bọc bằng keo, vì có nhiều thứ khác bọc bằng chỉ.

Còn ngoài mối thùng, ngan số thứ tự có chữ A. M. V. con dấu đóng mấy chữ trên, đóng bằng sắt nướng đỏ, chớ không phải viết bằng mực. Chữ A. M. V. là dấu riêng của Đại-lý tại Saigon.

Đại lý cho cái Đông pháp.

AGENCE POUR L'INDOCHINE

DE LA MAISON MOËT & CHANDON

17, 19 et 21, Rue d'Espagne. — Saigon

Nguyễn-văn-Thiết

Quản-lý

KHÁCH-LẦU ĐỆ NHẤT-VIỆT

Hôtel de France

153, Rue Catinat, N° 153. — Saigon

Giá rẻ hơn các nơi

Nghề trồng dừa

2

Đất nào trồng dừa đặng ?

Cả thảy trong xứ Nam-kỳ, phong thổ đâu hợp cho cây dừa lắm, song đất địa chất khác nhau mỗi chỗ. Ấy vậy, cách trồng phải khác nhau. Dựa biển, đất nhẹ, có pha cát và trộn cùng đất phù sa, thì dừa lên tốt lắm. Mặt nước cách mặt đất chừng hai, ba thước ấy và lại chẳng đọng lại. Song cũng chẳng nên tưởng rằng trồng gần biển cùng có nước mặn dừa mới tốt đặng.

Các cuộc đất thịt vì nơi sông Cửu-long và mấy sông ngành khác bồi lần lần đến trồng dừa tốt hết, cây phải lên bè và nước đứng có phèn nhiều quá. Có phèn chút đỉnh, cây dừa chịu nổi, nhứt là nếu mình có đào mà chôn xung quanh gốc vài kilos vôi.

Có người bổn quốc tưởng rằng miền Đông, theo đất đỏ, trồng dừa chẳng đặng. Tôi xin khuyên các ông ấy đi làm viếng vườn dừa tại An-lộc; các ông sẽ hiểu rõ coi đặng công không. Nếu có ai trồng dừa theo miền Mỹ mà chẳng đặng, là tại bị đỗ cho cây-trồng trong rừng đến phá cũng là vì từ tháng giêng cho đến tháng năm tây, đỗ mặt đất nơi đó khô quá. Phải ra sông xem sóc dừa nhỏ và đâm trọng quanh gốc cho đỗ đất đặng cho nước ở dưới sụt lần đừng. Đến sau, chừng dừa chằm rễ xuống sâu rồi, thì cây không thiếu nước. Chừng đó, chẳng sợ đất đỗ xung quanh gốc; phải phòng đất xung quanh đặng cần đừng cho nước rút lần mặt đất và tan hơi ra.

Ấy vậy, có ba miền trồng dừa đặng.

1° — Đất dựa theo biển ;

2° — Đất đỏ miền Đông ;

3° — Đất thịt miền Tây, không có phèn hay là ít phèn và đừng sình sụt.

Lựa giống

Dừa có nhiều giống. Cả thảy không sanh cái dừa bằng nhau. Trồng dừa mà chẳng lựa giống, thì lỗi lắm. Giống « dừa ta » sanh ra cái dây cơm và rượu ; là phải ưa giống nầy hơn các giống khác.

Để giống, phải lựa dừa cho thanh vượng đừng chừng 30 tuổi và đặng sai trái luôn luôn. Mấy cây đề giống phải y như sau đây :

Gốc cho lớn ; mấy chòm phải cho rõ ràng và xít nhau, cái là cây đã có nhiều tàu. Trên ngọn, tàu phải khít nhau và phải đặng từ 35 tới 40 tàu.

La phải nhiều, lớn và cho thiệt xanh ; bẹ phải vẫn và dày ; cây đừng có bịnh gì.

Tuổi thương, vai lớn qua chừng nó nhiều, chẳng nên lựa có mà ấy giống. Trái cao tròn cho đừng dài, lớn bực trung, chẳng có dấu hư thai, thì đừng tốt lắm.

Dừa giống phải hai trên cây, cho để cho nó rụng, thì có khi nó bể ở trong, bề ngoài chẳng thấy dụng.

Trái già rồi, thì ít nước ; cầm mà lắc nó thì nghe một tiếng riêng. Phải để trái giống trong chỗ khô ráo, nhe cho khỏi nắng, mà chớ ẩy ướng.

Chỗ ương dừa

Thường lệ, nhà nông hễ đại mấy trái dừa giống dưới đất, trong góc vườn ý ỷ dưới bóng mát. Làm vậy không nên việc, vì mống ra không đều và lại bị côn-trùng phá hại.

Muốn cho toàn vẹn, phải làm như vầy : Đất cuốc cho sâu dọn sạch sẽ, vỏ phân rồi lên liếp bề ngang chừng 1 m 50 tới 2 m. cách nhau có chừng để đi. Dừa giống sắp hàng cách nhau hoặc 0 m 40 cà tuổi, sắc sắp ti-ca hàng cách nhau 0 m 30, còn hàng cách nhau 0 m 50. Sắp như sau dây, thì dừa ương đỡ cộng tại chỗ lối 7, 8 tháng 15 tháng. Nếu sắp hai mũi nữa, thì rễ cụng nhau, quào lộn nhau. Sắp thưa, tốn công dọn vô ích.

Dừa sắp hoặc nằm bằng miệng hoặc xiên-xiên, đe cuống lên trên. Rồi lấp lại hai phần đất. Sau đây, phải rải một lớp rơm trên dừa ; chừng ra mộng, thì lấy rơm bỏ đi.

Nếu chẳng sợ tôn, làm dậu trại mà cho chắc, thì tốt lắm.

Con làm trại mà chẳng đặng, thì lựa chỗ nào có bóng mát, và nay năng tưới trong mùa hạn.

Giáp năm hay là giáp 15 tháng cây lên đặng 0 m 10 tới 1 m, có chừng 5, 3 là vừa rẻ ra đặng 15 tới 20 phèn.

Chừng đó bứng đi trồng đặng. Còn bứng trước nữa hay là bứng sau nữa cũng đặng, song phải tỉnh trước lựa chừng khoẻn cho mình trong trái.

(Mai tiếp).

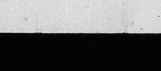

ROUTES LES NOUVEAUTÉS PHARMACEUTIQUES

RÉCEPTION PAR CHAQUE COURRIER

PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — ACCESSOIRES — LABORATOIRE — SPÉCIALITÉS — HERBORISTERIE — BANDAGES — PANSEMENTS — DROGUERIE — PRODUITS CHIMIQUES

L. SOLIRÈNE

SPÉCIALITÉ

PHARMACIE PRINCIPALE

Fondée en 1865

Place du Théâtre. — SAIGON

SPÉCIALITÉ

MAISON DE PREMIER ORDRE

PLUS ANCIENNE, LA PLUS VASTE

ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

Những người đẹp lành thường

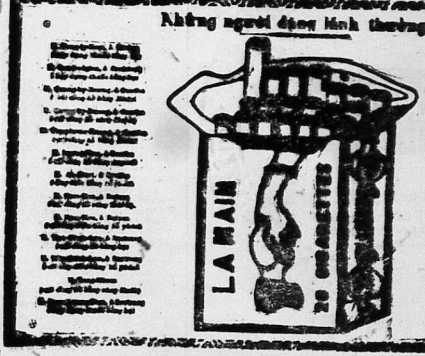

Bismuthoïdol ROBIN

Đặt biệt cho bịnh Tiêm-la Sang độc

Khác hơn các thứ thuộc là thứ **Bismuthoïdol Robin** nầy chẳng những là lấy sạch hết các độc trong mình rất mau lẹ lắm và làm cho Tiêm-la thứ gì cũng phải lành;

Mà lại không làm cho đau đớn gì hết; không mọc mục; không làm hại cho bao tử; không đau nóu, nhức răng, ra mũ gì hết.

Biệt mấy trăm cái thơ chứng của các danh-y gởi đến khen tặng thuốc thần hiệu mới nầy; tuy mới ra đời chớ đã đoạt được ngôi cao trong loại Sang-độc Tiêm-la rồi.

Phải đòi có hiệu ROBIN và đừng chịu món chi khác rảo

Có trữ tại Thượng-đẳng Dược-phòng L. SOLIRÈNE *trước nhà hát SAIGON*

Bào chế tại nhà **Robin**, số 13 đường Poissy-Paris

(Ho lao, Ho tồn, Trùng thiệt vân vân)

KIỂM THỜI NGOẠI SỰ

CẮT « ĐẦU TÓC MƯỢN »

Feuilleton [N° 71

Lư-bích-Ton ngồi dựa bộ ván giữa hai đầu của hai người nằm hai bên, hết hỏi sợ hết hồn, mới nghỉ nghỉ xa gần, xét trước xem sau, xem xét mũi mà không ra mối ; không hiểu ớ tại sao hai người xa lạ với nhau, cơn gặp một, làm cái gì kỳ vậy. Cơn bấy chừ Chú-xã, Cai-thị, thầy thuốc với những người bàn cận còn kẻ ngồi nơi ghế, người đứng dựa vách mà đợi coi kẻ bệnh người hơ, đến chừng nào mới tỉnh. Ngồi lâu buồn ý, trễn nước hết hồi, Chú-xã mới hỏi Thầy-giáo hỏi ớ bộ tại sao hai người ra nông nỗi ấy ?

Lư-bích-Ton đáp rằng : « Thật đến bây giờ đây tôi cũng chưa hiểu đi gì cho đặng ! Chú nghĩ coi, tôi quen với Cô-ba đã lâu, thấy có thật dạ anh-em lại phải tay hiền đức, tôi có hứa trong lòng sẽ chọn giùm một nơi xứng đáng cho cô, dặt rằng cô thường nói với tôi, cô khép cửa phòng thu, chẳng ưa thì thôi.

Thời may, chưa biết phải trời phật đưa đường hay là tơ ông xe chỉ, có Thầy-giáo ở Vinhlong đổi lại. Thầy goá bụa, tôi xem hai đàng cũng xứng lứa vừa đôi ; tôi mới hứa làm mai, nên đắc lại cho hai đàng coi tạng mặt. Dè đâu, khi tôi đắc lại cô coi mắc điềm trang, tôi mới cầm khách ngồi đợi một hồi ; đến chừng cô ra, cô vừa chào, hai đàng liếc mắt nhìn nhau không biết tại sao hai bên đều biết tỉnh. Kể ngã nghiêm người ngồi ngữa, trở nhà thấy vậy, tôi là khách thấy vậy cũng kinh hồn ; tôi chẳng biết sao mà cứu sanh, tưởng thế tôi phải ép mình, chạy ra cửa phát thình cầu cứu. Thật, tôi chẳng hiểu sao mà nói rõ cho chú rõ đặng thấu sự nầy. » Lư-bích-Ton vừa dứt lời, Chú-xã vừa muốn cất tiếng hỏi thêm, xảy nghe Cô-ba thở dài rồi cất tiếng nói ớ hỏi : « *Có phải lang quân Hồ hớn-Dân đó chăng, hay là thiếp ôm-ấp khối tình, nên nỗi mơ màng giấc mộng !* »

Lư-bích-Ton ngồi gần lén nghe rõ mấy lời, ngoài thì mặt biến sắc châm, trong lại lửa lòng hừng dậy. Chàng lấy làm lạ mà nghe Cô-ba gọi Hồ-hớn-Dân là chồng. Không hiểu đâu là đâu, nên chàng nghĩ quyết che Cô-ba nằm mê nói sảng vậy thôi ; bởi vậy khi nghe dứt, chàng mới vỗ tay vịn trăng Cô-ba, lắc mà đợi kêu và nói : « Cô-ba, Cô hỉ, lai tỉnh hồ Cô-ba khuyên chớ nói mê hồi sảng ! »

Nói vừa dứt tiếng lại nghe Hồ-hớn-Dân cũng kêu nói ớ-ớ :

« Hồng-Hoa em ôi ! Mười năm chia cách, tưởng em đã đất khách gởi xương, có dè đâu, còn gặp nhau, thiên lý tha hương, ngày nay đặng sớ gương rạp kiến ! »

Nghe Hồ-hớn-Dân than nói mấy lời, Lư-bích-Ton lại càng lấy làm lạ, giả ý cười lỉnh nói say mà nhiếc Hồ-hớn-Dân :

« Thôi anh, dậy cho rồi đi anh ! Không mắc cỡ hay sao còn nằm đó làm bộ hôi mê nói sản ! Hồng-Hoa nào mà anh kêu ? Cô họa Cô-ba còn nằm gần bên anh đây ; hãy dậy mà coi, ngộ quá ! »

Và nói và vỗ tay qua lắt kêu Hồ-hớn-Dân, lắt hoài kêu mãi mà coi thể Hồ-hớn-Dân chưa chịu tỉnh, bèn cười mà tiếp rằng :

« Bộ anh say điên rồi sao anh ? Hồng-Hoa nào đâu mà anh kêu ? Trong thế anh mặn tình Cô-ba quá rồi anh thừa dịp anh giả đò điên chờ gì ! Anh muốn nằm liều đây, tôi cũng để cho anh nằm liều ! » — Nói rồi xây mặt ra cửa, đưa tay ngoắt thằng nhỏ ở gần qua coi, vỗ biểu : « Nầy em, em biết nhà Thầy-giáo nầy không ? Nhà thầy ở bên kia kìa. Em qua đó hỏi thăm, vào trình với ông-bà hay là với ai ở trong nhà cũng đặng, em nói : Thầy Hồ-hớn-Dân thầy đã phát điên rồi ; hây giờ thầy còn nằm nói bậy nói bạ, xé quần xé áo bên nầy, em biểu ai đó phải theo em, qua mà đem thầy về lập tức ! Em chạy cho mau đi ! Em dặn người bên nhà thầy qua đây, thầy sẽ cho tiền ăn bánh ! »

Thằng nhỏ vâng lời chạy đùng ; Lư-bích-Ton vừa xây vỗ lại nghe Hồ-hớn-Dân kêu nói : « Hồng-Hoa em ôi có biết ! » Lư-bích-Ton cười : « Anh nầy điên thiệt rồi mà. Để rồi có ông với bà sang qua, chừa giảm bịnh cho anh lại tỉnh ! »

Nói rồi lại xây mặt qua nói chuyện với chú Xã, kiếm lời nhạo bán Hồ-hớn-Dân ; rằng : Thuở nay, thật tôi chưa thấy người nào đa tình như anh nầy ; đâm sắc cho đến đỗi chồng tâm điên trí ! »

Tác-giả giữ bản quyền.

(Mai tiếp).

OAN KIA THEO MÃI

Truyện nầy đã xuất bản thêm quốn thứ tư, thứ năm, thứ sáu, thứ bảy và thứ tám ; quốn thứ chín đang in, để bán tại nhà in J. VIỆT, đường d'Ormay Saigon. Độc-giả muốn mua vui, xin gửi mọi nhà in J. VIỆT có liền.

Hãng AUX GALERIES LAFAYETTE

Nhà hàng bán rẻ có danh tiếng ở kinh thành Paris

HÃNG NGHÁNH MỚI LẬP TẠI SAIGON

Hãng «AUX GALÉRIES LAFAYETTE» *kính tỏ cùng các vị bạn hàng của hãng ở Đông-pháp rõ ràng: Nhơn vì công cuộc giao thiệp của hãng này với xứ Đông-pháp càng ngày càng tăng lên hoài, nên hãng mới mở thêm* một hãng nghánh tại Saigon, đường Charner số 14

Định đến ngày 17 NOVEMBRE nầy thì khai trương

Tạm thời, ai muốn hỏi han điều chi hoặc xin kiểu mẫu hàng hóa thì xin viết thơ hay là đến hỏi thăm nơi Monsieur ESNAULT là người Đại-biểu của hãng nội xứ Đông-pháp ở tại nhà hàng ROTONDE phòng số 5.

Société Anonyme des Tuileries de l'Indochine

Hội nặc danh chuyên nghề làm và bán

NGÓI GẠCH

VÀ CHẬU ĐỂ TRỒNG KIỂNG

Phía trên

Phía dưới

Ngói 22 miếng lợp được 1 thước vuông (úp mí đói)

Gởi thơ xin sách về kiểu mẫu ngói và gạch

Nhà việc ở tại đường Charner, số 34 — Saigon

Dây thép nói: ... Đánh dây thép đề tắt: CÉRAMIQUE — SAIGON

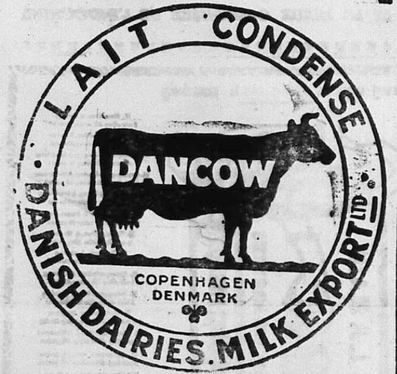

ĐẠI-LÝ KHẮP CÕI ĐÔNG-PHÁP

Có trữ bán tại hãng:

DENIS FRÈRES

Hãng nghánh ở tại **Vientiane** *Kin-đô Lèo*

HÃNG

R. Chomienne Magasin Universel

187. — Đường Catinat Saigon. — 187

Thiệt ngộ

(2 máy nhập một)

Máy nói « **Perfectaphone** » dùng với dĩa hát chạy kim nào cũng đặng.

Số 3. — Thứ hộp có sơn, trong có ngăn nắp.

Chạy được 1 mặt rưỡi, dĩa hát 30 c/m .... 45 $ 00

Số 4. — Thứ hộp có sơn, trong có ngăn nắp.

Chạy được 1 mặt rưỡi dĩa hát 30 c/m .... 50 $ 00

Số 5. — Thứ hộp có nắp đậy trong có ngăn lớp.

Chạy được 3 mặt dĩa, giá .... 72 $ 00

ĐỒNG HỒ LỚN

Wesminster

Số 3285 — Kiền có góc, 5 khía, giá .... 66 $ 00

Số 3267. — Kiền có góc, 8 khía giá 85 00

Đồng hồ tư 28 00

Thêm 1 $ 50 tiền vô thùng và chở chuyên

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán gói đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kính lắm.

Có mua nhưng cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES cũng bổ tinh thần, ích cho con nít mới sữa, người lớn đau huyết, công giá hà gả liệt nhược, cũng là kể cả đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán cùng hết — Tại nhà thờ ở Paris, 86 ố, đường La Tacherie, R. C. Paris.

Bàn Phái-hội

Của các vị trồng Caoutchouc trong Đông-pháp

12, Boulevard Norodom 12, Saigon

Bàn Phái-hội của các vị trồng caoutchouc trong Đông-pháp xin chúng tôi ấn hành bài sau nầy, để hiến cho các vị Annam làm nghề trồng tỉa, nghiệp chủ chuyên lo trồng cây caoutchouc và chưa dự vào bàn Phái-hội. Trong chỗ nhà chánh của Hội, tọa lạc nơi môn bài số 12 Boulevard Norodom, tại Saigon, có để những bổn giấy xin vô Hội sẵn cho chư vị, hễ ai xin giấy ấy thì Bổn-hội sẽ gởi ngay tới cho theo nhà thơ.

Bạc chung đậu của mỗi vị hội viên đóng mỗi năm định 20 $ 00, bạc chung đầu của mỗi vị đóng khi xin vô hội định là 10 $ 00.

Kính quới vị đặng tường:

Đại hội nhóm theo lệ thường niên của các vị trồng caoutchouc trong Đông-pháp lấy làm phiền thâm vì trong buổi nhóm của hội ngày 11 Septembre sau nầy, mà quới vị cứ ở luôn ngoài đám sum hiệp của hội.

Đại hội giao cho tôi lãnh lo đến gần quới vị mà phân trần cho quới vị rõ các khoản lợi ích của quới vị đặng hưởng chắc chắn, vì nhờ có bổn hội xin giùm với nhà nước cho và theo công lý thì quới vị lẽ phải tỏ chút tình thâm cảm cho chúng tôi, là quới vị đến giữa chúng tôi mà tọa hưởng một chỗ của chúng tôi để dành cho quới-vị và chúng tôi sẽ lấy làm hân hạnh mà rước quới vị.

Chẳng cần nhắc lại các việc đã qua rồi, và kể bấy các số bạc cứu giúp, đã lãnh đặng! Nay chúng tôi còn có thể cho quới vị vay bạc mà ăn lời nhẹ, cho vay mà còn cấp thưởng và cấp thưởng thêm cho quới-vị, lo đứng bán ngay giùm cho quới-vị các vốn thổ sản của bổn hội cho sở Vận-tải của nhà nước chịu mua, vậy điều nầy là trái công lý và không nhầm lẽ quới-vị đoạt phỏng rằng: Phàm như bàn Phái-hội không gia công lo giùm, thì Nhà-nước chưa cho thâu thuế các sở đất trồng caoutchouc một thức lệ y như thức lệ nguyên tiền.

Chúng tôi mới xin đặng với quan Nguyên-soái Nam-kỳ hứa chắc với chúng tôi rằng: Trong kỳ Hội-đồng quản-hạt nhóm bổ thêm tịnh số công nho năm 1925, thì ngài sẽ để y như cũ các món thuế đã ban hành trong năm 1924 và 1923. Mà các món thuế ấy thì là có vừa phân nửa các món thuế của nhà nước ban hành cho quới-vị theo lệ thường cho đặng xin ơn hạn của nhà nước như vậy, thì chúng tôi có nhiều ... chút thư thả để cho gần hết thảy các chủ trồng tỉa đến năm 1925 phải lo ... một phần to tác trong các mối ... bởi lúc cơn trên giặc. Vậy chúng tôi đã đặng đắt thành bài luận ấy, vì nhờ có ý muốn chắc tâm đến kiếp cho đặng thành tựu công việc của chúng tôi.

Xin quới vị xét suy điều nầy là phàm như không có chúng tôi xin giùm với nhà nước thì quới vị phải bị buộc đóng cả chư vụ thuế trong các sở đất của quới vị chưa trồng tỉa cũng bằng giá thuế đất có trồng caoutchouc rồi, nghĩa là phải đóng thuế y theo lệ hạng nhứt.

Vậy thì quới vị hãy lấy cân thăng bằng mà cân thử coi bao nhiêu số bạc của quới vị đặng hưởng vì nhờ có chúng tôi xin giùm với nhà nước cho và bởi vì chúng tôi làm việc giùm cho quới vị mà quới vị đặng hưởng lâu chắc chắn các mối lợi ích ấy, ai quới vị chớ từ nan với chúng tôi, phần ... lực của quới vị chịu nhập chung vô bổn hội của chúng tôi.

Chúng tôi sẽ ráng sức thêm nữa mà làm cho bên Pháp đặng biết các sở trồng tỉa của chúng tôi, lo gầy dựng các sở trồng tỉa mới cho dễ và mở mang các sở đang có rồi, nâng trí các nhà tư bổn Đại-pháp là sẵn tâm lo giúp các mối việc bên Đông-pháp, mà còn chưa biết phương tiện chung các với việc của chúng tôi, chúng tôi sẽ lo đặt cuộc cho vay cầm thuế theo cách canh nông, để dùng riêng cho các sở trồng tỉa lớn nhỏ của chúng tôi, chúng tôi sẽ sắp đặt luật lệ đúng đắn về cuộc mướn thuyền chuyên chở xuất cảng caoutchouc về Pháp và và có khi sẽ gầy dựng một mối bán buôn sở tại caoutchouc nơi Saigon.

Các số bạc của mọi vị phải đóng chung đậu hằng năm, nay mới hạ xuống còn 20 đồng cho năm 1925. Hễ quới vị gởi về cho chúng tôi tờ xin vô hội có ký tên của quới vị, thì quới vị đặng đóng bạc chung đậu trong năm 1925 mà thôi.

Chúng tôi sẽ gởi không cho quới vị một bổn báo chương hằng niên của của các nhà trồng tỉa, quới vị xem đó thì sẽ mở trí thấy đặng một việc trong các việc của chúng tôi đã tác thành năm rồi.

Cần kíp các cuốn lịch hằng niên ấy phải làm cho rồi ngày nào cho khám ngày nấy và như vậy thì các nhà trồng tỉa phải đồng tâm hiệp lực với nhau mà làm.

Mọi điều ấy cần phải có các nhà trồng tỉa đồng một ý kiến toàn hảo với nhau và có một chỗ địa vị bàn Phái-hội mới chuyên lo cho xong mà thôi một việc sắp đặt trường ấy.

Xin quới vị cho phép chúng tôi trông ... quới vị sẽ giúp chúng tôi trong việc nầy là thuận ý vô nhập với bàn Phái hội của chúng tôi.

Xin quới vị nhậm bấy lời chắc chắn của chúng tôi với vạn thi lễ.

Chánh chủ hội bàn Phái-viên,

Ký tên SIPIÈRE.

POUGUES

Nước **POUGUES** nầy đã **BỔ LỰC** rất nên *thần hiệu* lại còn trị bịnh **BAO-TỬ** và bịnh đau **RUỘT** nữa.

Có trữ bán tại hãng

DENIS FRÈRES

Hãng nghánh ở tại Vientiane (Kinh-đô Lèo)

KINH ĐÔ

Lễ Vạn-thọ

Tứ tuần Đại khánh tiết

(DIỄN NGHI)

(Tiếp theo)

Một viên ấn quan bộ Lễ cùng một viên thị-vệ ấn-quan đều ra trước qui xuống, viên quan bộ Lễ tâu rằng: Khánh hạ lễ thành (nghĩa rằng lễ khánh hạ đã xong) tiếp đến quan Thị-vệ tâu: Thỉnh phát hạ pháo (xin phát pháo mừng) liền nghe 21 tiếng súng lớn nổ rầm ở trên cột cờ rồi nhạc sanh thổi khúc trăng thọ thì đại tiền nhạc đều khởi tấu, quan bộ Lễ đem các vị hưu-quan cùng các viên chức đã kể trên kia áo xanh quần điều rực rỡ đứng chen chật cả 3 sân đơn-trì trước điện, trước ngọ-môn và ngoài sân Phu-văn-lâu, lạy xong 5 lạy thì nhạc dứt. — Một viên ấn-quan ở tòa Nội-các ra trước chính trong dang qui tâu xin lãnh chỉ tâu xong lạy một lạy đứng dậy rồi xây qua hướng Nam đứng tuyên rằng quan hữu-ty lấy chiếu thơ ban thì cho trong ngoài đều biết. Liền có hai viên ấn-quan mặc triều-phục đem chiếu thơ để lên long-đình cho bốn lọng vàng, bốn tên lính gánh ra trước Phu-văn-lâu niêm yết cho thiên hạ đều coi.

Phụng Hoàng-thượng ngự xuống bửu-tọa cùng quan Toàn-quyền quan Khâm-sứ cùng liệt vị qui quan ngự ra lang sau điện ấy để khoản đãi tiệc rượu mừng. Đông-cung Hoàng-thái-tử, Hoàng-thân Cơ-mật Tôn nhơn phủ đại thần đều theo hầu Hoàng-thượng và dự tiệc khoản đãi ấy, khi khoản tửu thì có đánh nhạc, tiệc rượu xong liệt vị qui quan đều về, hai vị Cơ-mật đại thần đưa đến ngoài cửa ngọ-môn. — Phụng Hoàng-thượng tấn nội (về trong đại nội), ở ngoài cột cờ nổ ba tiếng súng, thường nhạc dứt ấy là khi lễ khánh-hạ đã cáo thành vậy.

Khi Hoàng-thượng từ điện Thái-hòa ngự vào trong đại-nội, thì Hoàng-thượng lại ngự lên điện Càng-thành để các bà làm lễ khánh-hạ. Vậy thời tại điện ấy đã sẵn sàng trần thiết và lỗ-bộ nghi-trượng đàng hoàng nghiêm trang. — Thị-vệ gởi tâu Hoàng-thượng ngự thăng bửu tọa tại điện ấy, các ông Thái-giám và các bà Nữ-quan kính dẫn các bà Nội-cung Công-chúa của Tiền-triều và Kim-triều đến làm lễ ba thọ tại trong điện; các bà phủ-thiếp công-nữ, nữ-quan cùng các bà vân vỏ mang phụ lại ở trước sân điện. Khi làm lễ xong thời ra nhà Duyệt-thị lãnh cỗ yến và thưởng thai. Hoàng-thượng ngự hồi cung đến 11 giờ lại ngự sang đáp lễ quan Toàn quyền tại phủ Khâm-sứ. — Đông-cung Hoàng-thái-tử và sáu cụ lớn Cơ-mật Tôn-nhơn theo hầu ngự giá, 11 giờ rưỡi ngự giá hồi cung. Chiều hôm ấy tại trong đại nội đãi tiệc quan Toàn-quyền quan Khâm-sứ cùng liệt vị thủ hiến qui quan, tiệc đãi rất trọng thể, khi tiệc có đọc bài chúc từ, tiệc xong lại có mở cuộc dạ yến và khiêu vũ khoản đãi, tất cả qui quan và qui quyến và hai mươi vị quan viên tòng sự ở các sở chánh phủ Bảo-hộ.

(Mai tiếp).

CHÒ SÁI

Về lễ Vạn-thọ Tứ-tuần, trong một đoạn nói quan Khâm-sứ Pasquier có đọc bài chúc thọ, xin đọc lại quan Thống-đốc Đông-pháp M. Merlin đọc.

Joseph BARDOU & Fils, à Perpignan

Giấy hút thuốc hiệu LE NIL

TỐT NHỨT HẠNG

Có trữ bán tại hãng

DENIS FRERES à Saigon

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 45, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

RƯỢU COGNAC

HIỆU:

BISQUIT DUBOUCHÉ & Cie

Rượu mạnh nầy *ngon nhứt hạng*

Ai *không* uống uống *làm*

DENIS FRÈRES

Hãng nghánh ở tại Vientiane (Kinh-đô, Lèo)

DÙNG SỮA BỘT NESTLÉ

thì già trẻ gì

cũng đều trở nên mạnh được

Các vị nông-gia

Các Ngài hãy đến xem tại đường **Mayer số 45** gần bên đất Thánh (Hất hộ) các thứ máy hiệu « **BRUNEL** » để xay và giã gạo ra trắng (boành tròn máy 0 55). Kiểu mới — xay đặng từ 150 tới 200 kilos gạo mỗi ngày — xin đến coi cho biết. *Giá 48 $ một cái* (tính luôn tiền chở nội xứ Nam-kỳ mà thôi).

Trong 15 bữa nữa sẽ có ra một thứ máy mới để dùng trong gia-đình. Cỡ máy chừng bằng 1 cái máy nói xay đặng từ 60 tới 100 kilos gạo mỗi ngày. Một đứa nhỏ 7 tuổi có thể ngồi quây đặng không cực nhọc gì hết. *Giá bán 29 $ một* cái và tính luôn tiền chở.

Có thứ máy xay đặng từ 100 tới 250 kilos gạo mỗi ngày giá bán từ 25 tới 40 đồng một cái.

Thứ máy xay đặng 300 kilos mỗi ngày 70 00 một cái. *(phải đặt riêng)*

TRƯỜNG-HỌC TƯ

Huỳnh-công-Phát

19 à 35, Boulevard Kitchner, Cầu-ông lãnh

SAIGON

Lớp 1ère ANNÉE

Đã dạy từ ngày 1er Septembre và sẽ dạy luôn tới thi **Bằng-cấp tốt-nghiệp** *(trong ba năm)*

CUỘC MUA BÁN

CỦA ANNAM

Chư qui-vị cất nhà mới, hoặc se có đám tiệc lớn hay là muốn dọn dẹp nhà cửa cho nguy nga, thì nên đến tiệm *Vĩnh-Tấn* « **Bazar Moderne** » ở số 58 Place Gambetta chợ-cũ Saigon mà mua đồ. Tiệm nầy của Annam tự bán đồ các vật dùng chưng dọn theo kiểm thời, đồ đã tốt mà giá rẻ hơn các nơi. Như muốn mua đồ để kỷ-niệm cho thân bằng qui-hữu trong khi có lễ tiệc hoặc cho người ơn của mình cũng chớ quên đến tiệm *Vĩnh-Tấn* « **Bazar Moderne** ». —

... như đồ ăn mặc, nào là giày, nón, áo chemises, faux-cols, cravate, noeud, régate, mouchoir, pochette, khăn đen, không thiếu thức gì, có thứ chemise col danton bằng tơ tới 5 $ 50 một cái. —

... mới đây, tiệm *Vĩnh-Tấn* có hơn hai trăm cái đồng hồ con ngựa hiệu allemand thiệt tốt. Thứ cao 1m20. Giá 33 đồng, thứ nhỏ 0m95 giá 23 đồng. —

Đèn chưng đá cẩm thạch, bầu thủy-tinh, có tulipe bề cao 0m 9 giá 90 đồng một cặp.

XE-MÁY-ĐẠP CỦA HÃNG

D'AUTOMOTION

HIỆU

TALBOT MALBROUGH

Bán tại **ĐẠI-ICH**

Rue des MARINS, N° 375, CHOLON

Hãng nầy tổ năm công khó tìm kiếm, mới tạo ra đặng máy hiệu ... trên đời, nhẹ và đẹp không hiệu nào bì kịp, giá rẻ.

Và có trữ đủ đồ phụ tùng xe-máy ... của đồng vị đèn-khí, dây-đèn, bóng-đèn, quạt-điện, bàn-ủi, v. v.

Bán đủ các kiểu đèn măng-sông, ... và đứng, đốt bằng dầu xăng và đèn ... sáng tới 500 bougies.

LỜI RAO

Tôi là Nguyễn-thị-Tỷ góa-phụ của Vương-văn-Phố ở làng Phương-trà, đứng rao cho ai nấy đặng hay: Nguyên chồng tôi khi qua đời có để ruộng đất lại. Tôi đã tương phân và đã cho phép con tôi là VƯƠNG-VĂN-QUẢNG bán hết ruộng đất của nó đặng trả nợ nần của nó thiếu.

Vậy tôi kể từ ngày rao chỉ một tháng ai đã cho nó vay hỏi hãy đem tờ giấy đủ phép đến nhà tôi mà xin tính, bằng quá kỳ tôi chẳng biết tới.

Mme Vve Nguyễn-thị-TỶ

ĐÔNG-PHÁP LỮ-QUÁN

ở đường Espagne Chợ mới. Saigon

Từ ngày tôi lập cái nhà hàng ĐÔNG-PHÁP LỮ-QUÁN, nầy ra tới nay, trên thì có 11 cái phòng ngủ đồ đạt tốt lắm còn mới tinh hảo, dưới ... nhà hàng bán cơm, đồ đạt nhiều, có thể đãi trên 100 người ăn, buôn bán cũng thạnh hành, ấy cũng nhờ Đồng-bang chiếu cố. Thật tôi rất lấy làm thạnh tình.

Nhơn vì tôi đa đoan phận sự, phần ruộng nương, phần thiếu người tin cậy, đã năm ba phen mướn người cho quản xuất mà cũng không xong, nên nay tôi muốn sang lại. Vậy vị nào muốn mua nhà hàng nầy xin đến tại ĐÔNG-PHÁP LỮ-QUÁN kiếm tôi hay là kiếm M. H.-v. Lang tại quán Lục-tỉnh Tân-văn mà thương-nghị. Vì tôi muốn bán nên có để nhiều khoản dễ mua.

Nay kính,

LÝ-KỲ-QUÂN

HÃNG BUÔN

Nhập-cảng Xuất-cảng

LÃNH VIỆC — BÁN SỈ

CÓ TRỮ BÁN:

Rượu thuốc BOURDOU *Quinquina Kola-Coca* là rượu rất bổ dưỡng

Rượu bọt (Grands vins Mousseux) rất ngon hiệu: ASTI CINZANO. DUC DES BARDES.

Rượu mạnh và Sirops thượng hạng uống vào đặng mát mẻ hiệu: CAZANOVE.

Rượu để uống cho bổ sức và tiêu chuyển hiệu: LIQUEUR IZARRA LIQUEUR DU PERE KERMANN.

Rượu uống để ngừa bịnh thiên thời hiệu: BLACK HEAD RUM.

Rượu chát tốt BOURGOGNE và BORDELAISE và rượu chát thường dùng của hãng: BOUCHARD Père & Cie ở BEAUNE (Côte d'Or) Bordeaux et Reims.

Rượu chát thượng hạng của hãng Société COOPÉRATIVE des MUSCATS. NATURELS de FRONTIGNAN.

Rượu chát đỏ hiệu St ESTÈPHE và rượu chát trắng GRAVES của hãng: « JOURNU ».

Nước tẩy độc hiệu: LE NÉOPTOL FRANÇAIS. *Dùng trừ tế-vi trùng đặng tránh khỏi bịnh truyền nhiễm.*

Bột sữa Cacao hiệu: ELESCA Pha với nước sôi dùng điểm tâm rất tiện lại thêm ngon ngọt

Dầu ăn nhứt hảo hạng làm toàn bằng trái Olive của hãng: LAUTIER Fils ở GRASSE (France).

Màu nhuộm các thứ tơ, lụa, hàng, giẻ hiệu: Teinture LA MIDINETTE.

TRỮ TẠI KHO CỦA ÔNG E. HEUMANN

102-104, đường Mac-Mahon

SAIGON

NHÀ CHỤP HÌNH

NADAL

118-120, Rue Catinat

LỄ TẾT ĐẦU NĂM

MÁY CHỤP HÌNH ĐỦ KIỂU

HỘP MÀU, COMPAS

CHO HỌC SANH HAY LÀ TAY THỢ DÙNG CÓ ...

KHUÔN HÌNH RẤT HUÊ MĨ

ĐỒ DÙNG ĐỂ VẼ VÀ HÌNH VẼ SẴN

Đồ phụ tùng máy chụp hình

GIÁ THẬT RẺ

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY

LÊ-VĂN-BẾN

CHỤP HÌNH

SAIGON

GẦN HẾT

Từ Nam chí Bắc

Quyển Từ Nam chí Bắc bán gần hết rồi, vậy xin quí vị muốn mua mà xem cho biết thì chớ dần-dà. Sai trễ đi mua mau mau kẻo hết. Bán một 1 $ 00 một cuốn, 0 $ 20 tiền gởi. Có bán tại nhà in Union Saigon, — Viết Saigon, Nhà-in Hồ-văn tại Sadec. Đừng sợ tốn 1 đồng không uổng đâu. Thật là một quyển sách rất quí, thuở giờ chưa ai in có hình như vậy.